

Handläggare
Annbritt Öqvist

Datum
2015-12-10

Diarienummer
UBN-2015-3735

Utbildningsnämnden

Verksamhetsplan och budget 2016

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att anta förslag till verksamhetsplan och budget för 2016, samt

att överlämna planen till kommunstyrelsen

Ärendet

Utbildningsnämndens verksamhetsplan visar på nämndens prioriteringar för att säkerställa att kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2016 förverkligas.

Nämndens verksamhetsplan fungerar som ett uppdrag till nämndens förvaltning att omsätta den i praktiken.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Verksamhetsplan och budget 2016

Utbildningsnämnden 16 dec 2015

Version 10 december 2015

Ett aktiverande dokument som utbildningsnämnden
fattade beslut om 2015-12-16

Dokument-ID [XX-00-00]	Dokumentnamn Verksamhetsplan och budget 2016	Fastställt av Utbildningsnämnden	Gäller från 2016-01-01	Sida 1 (55)
Diarienummer UBN-2015-3735	Berörd verksamhet Utbildningsnämnden	Dokumentansvarig Birgitta Pettersson	Reviderad 2016-12-31	

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

Inledning	4
<i>Nämndens ansvarsområde .....</i>	<i>4</i>
<i>Nämndens politiska plattform .....</i>	<i>4</i>
<i>Syfte med nämndens verksamhetsplan och budget .....</i>	<i>4</i>
Begrepp som används i verksamhetsplanen	5
Inriktningsmål	6
<i>Utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens gemensamma inriktningsmål enligt Mål och budget 2016</i>	
1. Utbildningsresultaten ska förbättras	6
2. Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.	8
3. Segregationen ska minska.	9
<i>Utbildningsnämndens inriktningsmål enligt Mål och budget 2016</i>	
4. Alla barn och unga garanteras en trygg och lärande miljö och elever med behov av stöd ges möjlighet till tidiga insatser	10
5. Barns och ungdomars delaktighet bidrar till att skolan anpassas till deras behov.....	12
6. Fritidshemmen ska uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att stimulera deras utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation i en trygg miljö.	14
7. Ökad likvärdighet ska uppnås genom att lägstanivån för elevernas kunskapsresultat i Uppsalas skolor höjs.	15
<i>Utbildningsnämndens inriktningsmål</i>	
8. Ekonomi i balans	16
<i>Kommungemensamma inriktningsmål enligt Mål och budget 2016</i>	
9. Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.	18
10. Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.	19

11. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner.	20
12. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.	21
13. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.	22
14. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.....	22
15. Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.	23
16. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.	24
17. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.....	24
18. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen jämfört med andra arbetsgivare.	25
19. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade	26
Uppdrag	27
<i>Kommunfullmäktiges uppdrag i Mål och budget.....</i>	<i>27</i>
<i>Uppdrag till samtliga nämnder och styrelser.....</i>	<i>28</i>
Serviceivåer.....	28
Statsbidrag och riktade satsningar.....	30
Budget 2016	31
Bilaga 1 Nämndens plan för uppföljning 2016	40
Bilaga 2 Nämndens kvalitetsarbete, redovisas i separat dokument	

Inledning

Nämndens ansvarsområden

Utbildningsnämnden ansvarar för huvudmannskapet avseende det kommunala skolväsendet enligt skollagen förutom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare och öppen fritidsverksamhet. Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter i övrigt enligt skollagen och i egen regi bedriven vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare, naturskola samt skolskjuts.

Nämndens politiska plattform

Utbildningsnämnden inriktar sitt arbete på att alla barn i förskolan och elever i grundskolan och gymnasieskolan ska ges både stöd för att nå kunskapsmålen och utmanas för att nå längre i sitt lärande. En lyckad skolgång är grunden för människors jämlika förutsättningar att förverkliga sina drömmar och att utvecklas som självständiga individer. En lyckad skolgång är också grunden för Uppsalas och Sveriges tillväxt och konkurrenskraft på den globala marknaden.

Goda kunskapsresultat är avhängigt trygghet och delaktighet. Därför fäster nämnden också stor vikt vid insatser som gör att barn och elever trivs och mår bra i skolan. Förskolans och skolans uppdrag är inte bara att främja självständiga individer utan också individer som kan verka i ett socialt sammanhang. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Barn och elever uppmuntras till delaktighet i undervisning och kunskapsutveckling, kritiskt tänkande och lyhördhet för andras åsikter och önskemål. Förskolan och skolan är en plats där barn och elever, utifrån en demokratisk grund, tar gemensamt ansvar och stödjer varandra.

Syfte med nämndens verksamhetsplan och budget

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2016-2018. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget

Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom:

- Inriktningsmål
- Uppdrag
- Servicenivåer
- Statsbidrag och riktade satsningar
- Budget

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Det är förvaltningens uppgift att omsätta dessa planer i praktiken. I den bilagda planen för uppföljning redogör utbildningsnämnden närmare för hur verksamhetsplanen följs upp.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Handlar om kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Nämnden kan också komplettera med egna inriktningsmål. Nämnden baserar sina egna inriktningsmål på exempelvis statliga krav eller kommunala program och policyer. Inriktningsmålen ska alltid kunna följas upp och utvärderas.
Uppdrag	Handlar om kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i Mål och budget. Nämnden kan här också ge egna uppdrag till förvaltningen.
Servicenivåer	Handlar om krav som ställs på nämnden från exempelvis staten på handläggningstider eller omfattning av nämndens service. Nämnden kan här också ställa egna krav på den service som ges inom nämndens ansvarsområden. Servicenivåerna handlar i så fall om sådant som nämnden tycker är särskilt viktigt för medborgare eller verksamheter.
Statsbidrag och riktade satsningar	Handlar om statsbidrag som nämnden avser att söka och om kommunfullmäktiges riktade satsningar. Statsbidrag/riktade satsningar bör i så hög grad som möjligt knytas till verkställandet av ett mål, ett uppdrag eller en servicenivå.
Budget	Nämndens budget utgår från Mål och budget och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.

Nämndens strategier	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Strategierna synliggör med andra ord nämndens politik. Strategier för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2016 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Nämndens åtgärder	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier, uppdrag och servicenivåer. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Konsekvenser av åtgärderna	Visar både vilka konsekvenser åtgärden får för medborgare, verksamheter och medarbetare samt eventuella ekonomiska konsekvenser (kostnader eller besparingar).

Inriktningsmål

Utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens inriktningsmål

1. Utbildningsresultaten ska förbättras

Utmaning

Kunskapsresultaten i Uppsalas grundskolor ligger över de genomsnittliga resultaten för riket och för jämförbara kommuner och övergången till högskolestudier ligger i topp i Sverige. Samtidigt råder det stor variation mellan skolor och klasser. Genomströmningen av elever i Uppsalas gymnasieskolor är också lägre än för genomsnittet i riket och för jämförbara kommuner. Nämndens enskilt viktigaste utmaning är att fortsätta förbättra utbildningsresultaten och se till att alla elever når gymnasieexamen med goda betyg. Arbetet påbörjas redan i förskolan.

Nämndens strategi för att nå målet

Tydlig styrning och ledning: Utbildningsnämnden tar fram en tydlig styrning och ledning av verksamheten som innebär att det systematiska kvalitetsarbetet löper genom alla nivåer; politisk ledningsnivå, förvaltning och de enskilda förskolorna och skolorna. Nämnden utvecklar sin uppföljning på kommunnivå, på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Resultaten jämförs med likvärdiga kommuners resultat. Det systematiska kvalitetsarbetet samordnas mellan de olika skolformerna. Syftet är att uppnå god kunskap om elevernas resultat och med utgångspunkt i detta styra resurser och aktiviteter i nämndens verksamhetsplan till rätt områden. Den politiska ledningen sätter upp tydliga mål och har höga förväntningar på verksamheten.

Kvalificerade skolledare och lärare: Nämnden bidrar till valda fortbildningsinsatser som nationellt läsluft och matematiklyft. ”Forum för samverkan” är ett samarbete mellan universitetet och länets kommuner. En gemensam handlingsplan har tagits fram där en aktivitet är bildandet av fyra regionala utvecklingsgrupper. I utvecklingsgrupperna samverkar lärare från universitetet med lärare i kommunerna i syfte att skapa verktyg för ett vetenskapligt förhållningssätt i undervisningen.

Internationell forskning visar att skillnader i styrning och ledning på enhetsnivå är starkt kopplat till prestationer i form av elevernas resultat. På uppdrag av kommunfullmäktige utvecklar nämnden samarbetet mellan huvudman och rektor genom att delta i en nationell studie av styrning och ledning inom förskola, grundskola och gymnasium. Resultaten av studien och uppföljningen kan identifiera och ligga till grund för åtgärder som syftar till att stärka ledarskapet inom huvudmannens enheter.

Ytterligare nämndaktiviteter för att säkerställa tillgången till kvalificerade medarbetare beskrivs under det kommungemensamma inriktningsmålet ”Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen jämfört med andra arbetsgivare”.

Tidiga insatser: Om fler elever ska nå en gymnasieexamen och om resultaten ska förbättras måste insatserna börja redan i förskolan och fortsätta i lågstadiet. Idag sker insatserna ofta i grundskolans senare år. Nämnden ansöker om statliga medel för att minska barngruppernas storlek och därigenom förbättra förskolans förutsättningar att möta sitt pedagogiska uppdrag. Nämnden ansöker också om statliga medel för att bidra till mindre undervisningsgrupper och mer tid mellan lärare och elever i de tidiga årskurserna inom grundskolan.

Särskilda aktiviteter för att möta individuella behov: Alla elever ska ges stöd att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Nämnden möjliggör ferie- och sommarskola i grundskolan och gymnasiet, samt särskilt läxstöd för att stödja elever att nå målen och att slutföra sin gymnasieexamen. Särbegåvade elever erbjuds utmanande undervisning i matematik i samarbete med universitetet.

Andra aktiviteter för att främja elevernas lärande: Skolbiblioteken spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen. Kulturnämnden och utbildningsnämnden ska under 2016 tillsammans färdigställa en biblioteksplan. I planen ska bl.a. statusen för både folk- och skolbibliotek (även vid fristående skolor) i Uppsala kommun beskrivas. Planen kommer att belysa hur skolbiblioteken kan utvecklas som en pedagogisk resurs utan att låsa resurser i lokaler. Också frågor kring samverkan ska tas upp, t.ex. samverkan mellan kultur- och utbildningsförvaltningarna kring insatser som stärker läsande och lärande.

Ett annat sätt att främja lärandet är att använda estetiska uttryckssätt och skapande arbetssätt som en del av undervisningen. Kulturinsatser kan också vara en väg till integration för nyanlända elever. Uppsala deltar i den nationella satsningen Skapande skola vilket via statsbidrag ger elever möjlighet att möta professionell konst och kultur. Under 2015 deltar drygt 50 skolor med totalt ca 15 000 elever i satsningen och arbetet kommer att fortsätta 2016.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete för alla skolformer. Uppföljning, analys och återkoppling av resultat på alla nivåer; politisk nivå, förvaltningsnivå samt förskolor och skolor	Förbättring av elevernas kunskapsresultat	
Utvecklat samarbete mellan huvudman och förskolechef/rektorer genom deltagande i nationell forskningsstudie kring styrning och ledning	Stärkt styrning och ledning i förskola och skola	
Nationellt matematiklyft och läslyft	Utveckling av undervisningen i den kommunala grundskolan så att fler elever når målen i grundskolan	568 tkr
Regionala utvecklingsgrupper i Forum för samverkan (FoSam)	Verktyg för ett vetenskapligt förhållningssätt i undervisningen	420 tkr

Söker statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan och för mindre grupper i lågstadiet		Se mål om trygg och lärande miljö
Digitalt läxstöd i form av LXCoach	Fler elever når målen för grund- och gymnasieskolan	750 tkr
Ferie- och sommarskola grundskola	Fler elever når målen för grundskolan	750 tkr
Undervisning matematik för särbegåvade elever	Optimera kunskapsutveckling hos högpresterande elever	350 tkr
Sommargymnasium	Fler elever når gymnasieexamen	1500 tkr
Skolbibliotek	Likvärdig tillgång till skolbibliotek	
Skapande skola	Elevers lärande stimuleras	4000 tkr

Utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens inriktningsmål

- Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.

Utmaning

Andelen nyanlända ökar. Att ta emot och ge unga nyanlända en snabb och god introduktion i skolan är en utmaning liksom beredskap att på kort tid anordna förskoleverksamhet och skolverksamhet när asylboenden startar.

Nämndens strategi för att nå målet

Tydliga riktlinjer för mottagande och snabb skolplacering: Forskning om mottagningsprocesser och introduktion pekar på vikten av fastställda riktlinjer för mottagande och snabb skolplacering för vidare kartläggning av kunskapsnivån.

Bereda fler platser för nyanlända: Tillgången på skolplatser utökas för att möta behovet av skolgång. I kommunala grundskolor ordnas förberedelseklasser i fler skolor. Språkintruktionsprogram erbjuds i alla kommunala gymnasieskolor. Fristående huvudmän uppmuntras att öppna platser och ges stöd och information.

Särskild resursfördelning för nyanlända: Förskolor kan söka ett engångsbidrag per barn för asylsökande och för nyanlända barn med uppehållstillstånd. Bidraget är främst avsett att täcka de extra kostnader som förskolan har i samband med inskolningen. Grundskolorna ersätts månatligen för elever som invandrat de senaste tre åren. Beloppet beror dels på hur lång tid det är sedan eleven invandrade, dels på vilken kategori länder eleven kommer från och dels på vilken årskurs eleven börjar i svensk skola. Ersättning ges endast för elever från länder utanför Norden. I gymnasieskolan är resursfördelningen för nyanlända fördelad på en mottagningsenhet och språkintruktionsprogram.

Nämnden synliggör behov av extra resurser i takt med utökad uppdrag: Nämnden synliggör vilka behov av resurser som behövs för att möta det utökade uppdraget om flyktingmottagande och bevakar kontinuerligt möjligheten att ta del av utökade statsbidrag på området.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Uppföljning av implementering av utbildningsnämndens riktlinjer för mottagande av nyanlända	Snabbare process för att få eleverna in i utbildning.	
Bereda fler platser för nyanlända. Anordna språkintruktionsprogram på fler gymnasieskolor.	Snabbare process för att få eleverna in i utbildning.	
Ersättning för nyanlända; förskola, förskoleklass, grundskola och grundsärskola	Utjämna skillnader i elevernas förutsättningar att nå målen	32 400 tkr

Utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens inriktningsmål

3. Segregationen ska minska.

Utmaning

Nämndens utmaningar är att främja en allsidig elevsammansättning i en miljö med segregerade bostadsområden och fritt skolval.

Nämndens strategier för att nå målet

Systematiskt kvalitetsarbete och omfördelning av resurser: Nämnden följer upp och analyserar skillnader i resultat mellan skolor. Genom ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete och modell för resursfördelning möjliggör nämnden likvärdiga förutsättningar mellan skolor. Målet är att alla skolor ska vara välfungerande och attraktiva val oavsett geografisk placering.

Mångfald beaktas vid organisering av verksamheten: Flerspråkiga barn ska ges möjligheter att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Arbetet med modersmål inom förskolan ska utvecklas. I de kommunala skolorna organiseras så att förstelärare finns i skolor där behoven är störst.

I den kommunala grundskolan ordnas förberedelseklasser i fler skolor. De nya förberedelseklasserna har organiserats i skolor som ligger i olika delar av staden för att främja en allsidig elevsammansättning som stöd för en god resultatutveckling.

Fristående huvudmän uppmuntras att öppna platser och ges stöd och information. Språkintruktionsprogram erbjuds i alla kommunala gymnasieskolor. För att minska snedrekryteringen till högre utbildning har nämnden ett samarbete med Uppsala universitet mångfaldsbyrån ESMeralda (Elev-Student-Mångfald). Uppsala studentkår erbjuder läxstöd i

skolor i valda områden och studentambassadörer besöker skolorna för att berätta om hur det är att läsa på högskola.

Stöd och information för aktiva val: På uppdrag av nämnden genomför antagningsenheten riktade informationsinsatser i kommunens olika stadsdelar för att stödja aktiva och välinformerade val av skola. Information om skolvalet ska finnas tillgängligt på olika språk.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete och en socioekonomisk resursfördelning.	En mer jämlik skola	
I den kommunala grundskolan bereda platser för nyanlända på fler ställen. Förstelärare finns på skolor där behoven är störst. Anordna språkintruktionsprogram i alla kommunala gymnasieskolor.	Främja en allsidig elevsammansättning som stöd för en god resultatutveckling.	
Läxstöd och integration ESMeralda	Minskning av snedrekryteringen till högre utbildning.	455 tkr
Uppföljning av skolvalet	Främja en allsidig elevsammansättning	

Utbildningsnämndens inriktningsmål

- Alla barn och unga garanteras en trygg och lärande miljö och elever med behov av stöd ges möjlighet till tidiga insatser

Utmaning

Nämndens utmaningar är att få till en god arbetsmiljö för elever på alla skolor och att skapa bättre förutsättningar för att tidigt upptäcka och stötta barn i behov av särskilt stöd. En klar majoritet av eleverna i grund- och gymnasieskolan känner sig trygga i skolan, men det finns skolor där elever inte upplever en kultur fri från kränkningar och trakasserier.

Nämndens strategi för att nå målet

Tidig uppföljning och utvecklade samverkansformer mellan skolformer: Genom tidiga uppföljningar av barns och elevers kunskapsutveckling samt medvetna åtgärder, halkar inte någon elev efter och därigenom minskar behoven av extra insatser i senare årskurser. Samverkansformer för bra övergångar från förskola till gymnasieskola samt ett nära samarbete mellan skolformer utvecklas.

Mindre barngrupper och undervisningsgrupper: Genom mindre barngrupper i förskolan och undervisningsgrupper i de lägre årskurserna ökar förutsättningarna för arbetsro, trygghet och tidig upptäckt av särskilda behov. En kvalitativ förskola ger barnen verktyg för att verka i ett socialt sammanhang med respekt för varandra och lägger grunden för att motverka kränkningar och trakasserier i skolan. För att möjliggöra minskade barngrupper i förskolan

och mindre undervisningsgrupper i de lägre årskurserna avser nämnden ta del av riktade statliga medel. Därutöver kompletteras den generella strukturersättningen med tillägg för elever i förskoleklass till och med årskurs 2 i de skolor som har de största utmaningarna.

Specialiserad kompetens och ny teknik för elever i behov av särskilt stöd: Grundskolor kan hos Konsultativt stöd få särskilt specialiststöd i sitt arbete med elever i behov av särskilt stöd. Elever med funktionsnedsättningar ska ges det stöd de behöver för att lyckas i skolan.

Regelbunden uppföljning av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling:

Uppföljning av enheternas arbete med att främja likabehandling och att förebygga trakasserier och kränkande behandling är en del av utbildningsnämndens systematiska kvalitetsarbete. Uppföljningen av verksamheten är så långt möjligt könsuppdelad för att skillnader ska uppmärksammas och återkopplas. Nämnden har skapat en systematik för att säkerställa att anmälningar om kränkningar tas om hand, utreds och i förekommande fall åtgärdas. Två gånger per år redovisas och analyseras anmälningarna samlat så att skillnader mellan skolor eller andra mönster kan identifieras. Aktuella anmälningar om kränkande behandling anmäls även kontinuerligt till nämnden.

Aktivt jämställdhetsarbete och insatser för ökad normkritik: Det är förskolans och skolans uppdrag att se till att alla barn och elever, oavsett kön, etnicitet, trosuppfattning, sexuell läggning eller könsidentitet/könsuttryck ges förutsättningar att pröva och utveckla sina förmågor och intressen. Arbete med jämställdhet har ett värde i sig utifrån förskolans och skolans värdegrund och demokratiuppdrag men det är också en förutsättning för att lyckas med kunskapsuppdraget. Utbildningsnämnden arbetar på olika sätt för att stärka ett normkritiskt förhållningssätt och för jämställdhetsintegrering.

Inom ramen för Uppsala kommuns arbete med Europeiska deklARATIONEN för jämställdhet, CEMR, har en handlingsplan utarbetats för jämställdhetsarbetet inom utbildningsnämndens verksamhetsområden. Planen utgår från de artiklar i deklARATIONEN som berör utbildningsområdet och aktiviteterna baseras på verksamheternas behov. Handlingsplanen tar sin utgångspunkt i de nationella styrdokument som finns för förskola och skola, verksamheternas behov och möjligheter att uppfylla målen i deklARATIONEN. Nämnden följer arbetet med handlingsplanen genom att få återkoppling på uppnådda resultat två gånger per år i samband med nämndens halvårsbokslut.

För att utveckla skolornas arbete med normkritik i syfte att skapa en miljö där alla kan känna sig inkluderande, initieras på kommunfullmäktiges uppdrag en hbtq-certifiering inom den kommunala huvudmannens verksamheter. Certifieringen genomförs som en utbildningsinsats av RFSL - Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter.

Ett partnerskap ska ingås med Tjejers Rätt I Samhället (TRIS) i samverkan med andra nämnder. Inom detta delfinansierar nämnden Ronjas simskola. Verksamheten syftar till att möjliggöra för tjejer i skolåldern att kunna delta i simundervisning på lika villkor och därmed klara målen i ämnet idrott.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Minskade barngrupper i förskolan med stöd av statsbidrag	Barns behov identifieras och möts tidigt. Ökade förutsättningar för trygghet och anknytning till andra barn och vuxna.	8 400 tkr i egen regi
Fler lärare i lågstadiet med stöd av statsbidrag	Elevers behov identifieras och möts tidigt.	36 853 tkr i egen regi
Tillgång till specialistkompetenser inom konsultativt stöd	Grundskolor kan få specialiststöd	1 889 tkr
Uppföljning av elevernas trygghet och skolmiljö samt undervisningens kvalitet via enkäter	Uppföljning synliggör skillnader mellan skolor och klasser och identifierar utvecklingsområden.	
Implementering av ny struktur för uppföljning av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	Uppföljningen ger förutsättningar att identifiera skillnader och mönster som påverkar likvärdigheten för barn och elever.	
Handlingsplan för jämställdhetsarbete	Större medvetenhet om jämställdhet och normkritik hos medarbetare	
Hbtq-certifiering	En miljö där alla, oavsett sexuell läggning eller könsidentitet/könsuttryck känner sig inkluderade	200 tkr
TRIS, delfinansiering av Ronjas simskola	Fler elever blir simkunniga och når målen i idrott.	350 tkr

Utbildningsnämndens inriktningsmål

5. Barns och ungdomars delaktighet bidrar till att skolan anpassas till deras behov.

Utmaning

Nämndens utmaningar är att skapa likvärdighet mellan skolor avseende upplevd delaktighet, att anpassa studieutbud utifrån elevernas preferenser, samt att stödja skolor att hitta bra former för delaktighet och inflytande på skolorna.

Nämndens strategi för att nå målet

Kontinuerlig analys av upplevd delaktighet: Nämndens uppföljning visar att 82 procent av förskolornas föräldrar anser att personalen i förskolan tar hänsyn till barnens åsikter. I skolan har elevernas uppfattning om hur delaktiga de är under de senaste åren legat på ungefär samma nivå. Fler elever i mellanstadiet känner sig dock delaktiga i skolan (knappt 9 av 10 elever) än i högstadiet och gymnasieskolan (drygt 7 av 10 elever). Uppföljningen visar också

att det finns stora skillnader mellan skolor. Det finns anledning att närmare analysera skillnaderna och också studera en eventuell samvariation i hur delaktiga eleverna uppfattar att de är i planeringen och hur kunskapsresultaten ser ut på skolan.

Anpassa studieutbud och stödja delaktighet i val av utbildning: Eleverna ska känna sig delaktiga i valet av utbildning utifrån goda kunskaper om vilken utbildning som passar just dem. Eleverna ska uppmuntras att välja en gymnasial utbildning utifrån egna önskemål och intressen och som leder till att studierna fullföljs.

För att möta elevers framförda önskemål om studieutbud erbjuds idrottsutbildningar i samarbete med Uppsala idrottsförbund samt möjlighet till internationellt utbyte i gymnasieskolan. Det internationella utbytet är också ett sätt att bredda samhällsengagemanget. Genom att delta i utbyten breddas elevens kunskap och förståelse för andra delar av världen. Också en samordning mellan lärlingsutbildningarna med bättre valmöjligheter ska ge förutsättningar att bättre möta elevernas behov och önskemål. Kommunfullmäktige har uppdragit till nämnden att ta fram mål för arbetet med att öka attraktiviteten för yrkesutbildningarna.

Samarbete med Uppsalas elevkårer för att stödja delaktighet och elevdemokrati:

Utbildningsnämnden har tecknat ett avtal med Uppsalas elevkårer för perioden 2015-17 där roller och ansvar tydliggörs. I samråd med Uppsalas elevkårer kommer nämnden att ta fram strategier för huvudmannens arbete med frågor om delaktighet och elevdemokrati.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Analysera skillnader mellan skolor och eventuell samvariation mellan delaktighet i planering och kunskapsresultat.	Analysen ger kunskap om goda exempel	
Genomlysning samt nya riktlinjer för studie- och yrkesvägledning	Tydlig organisation för studie- och yrkesvägledning stödjer elever att göra underbyggda val utifrån egna önskemål	
Erbjuda idrottsutbildningar via Uppsala idrottsförbund	Möta elevernas önskemål om alternativ	16 500 tkr
Erbjuda möjlighet till internationellt utbyte för gymnasieelever	Tillgodose elevernas behov av individuella önskemål samt bredda förståelsen för andra samhällen	1 500 tkr
Samordning av gymnasiala lärlingsutbildningar	Möta elevernas önskemål om alternativ	900 tkr
Att i samverkan med Uppsala elevkårer ta fram strategier för huvudmannens arbete för att öka elevernas delaktighet	Möjligheter för elever att vara delaktiga i huvudmannens strategiska arbete	705 tkr

Utbildningsnämndens inriktningsmål

6. Fritidshemmen ska uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att stimulera deras utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation i en trygg miljö.

Utmaning

Den nya skollagen ger ett förstärkt lärandeuppdrag till fritidshemmen, jämsides med uppdraget att stödja barnets identitetsutveckling och att möjliggöra en meningsfull fritid för barnet. Det behövs en god samverkan mellan fritidshemmet, förskoleklassen, skolan och hemmet för att skapa ett helhetsperspektiv på elevens utveckling, lärande och utbildning. Nämndens utmaningar ligger i att fortsatt säkerställa kvalitet i fritidshemmens verksamheter utifrån en ökning av fritidsgruppernas storlek de senaste åren och utifrån svårigheter att rekrytera utbildade fritidspedagoger.

Nämndens strategi för att nå målet

Synliggöra fritidshemmens utvecklingsområden i det systematiska kvalitetsarbetet:

Utbildningsnämnden avser att identifiera och synliggöra fritidshemmens utvecklingsområden i det systematiska kvalitetsarbetet. En regelbunden uppföljning och utvärdering av verksamhetens kvalitet i relation till målen bildar ett underlag för att bedöma behov av utvecklingsåtgärder samt om resurser fördelas ändamålsenligt. I enkätundersökningen som årligen genomförs framkommer att elever i hög utsträckning tycker att de får hjälp om de behöver det (95 procent positiva svar) och att de lär sig saker de har nytta av (84 procent positiva svar). Uppföljningen visar också att eleverna i hög utsträckning tycker att de blir lyssnade på och att det märks att alla har lika värde. Enkätresultaten har generellt legat på en stabil nivå de senaste åren med en svagt uppåtgående tendens. Det finns dock stora skillnader i resultaten mellan olika fritidshem som det finns anledning att ytterligare belysa och analysera.

Genomföra eventuella kvalitetshöjande åtgärder: Regeringen utlyser statsbidrag för att stärka kvaliteten i fritidshemmen. Nämnden avser analysera möjligheten att söka statsbidrag för de kommande åren.

Utökat erbjudande om plats i fritidshem

Utbildningsnämnden erbjuder plats i fritidshem till samtliga barn oavsett om föräldrarna arbetar eller studerar eller om det finns andra särskilda skäl. Detta är en utökning jämfört med skollagens krav att erbjudas plats i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärsarbete eller studier.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
I det systematiska kvalitetsarbetet identifiera, analysera och utveckla fritidshemmens arbete ur ett likvärdighetsperspektiv.	Uppföljning synliggör skillnader och ger underlag för bedömning av vilka

	åtgärder som behöver vidtas
Analysera möjligheterna att söka statsbidrag	Möjlighet till stärkt kompetens i fritidshemmen
Utökad erbjudande om plats i fritidshem	Fler barn får tillgång till den pedagogiska verksamhet som fritidshemmet erbjuder.

Utbildningsnämndens inriktningsmål

7. Ökad likvärdighet ska uppnås genom att lägstanivån för elevernas kunskapsresultat i Uppsalas skolor höjs.

Utmaning

Ett av nämndens viktigaste uppdrag är att utjämna skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Det finns stora skillnader i resultat mellan Uppsala kommuns skolor liksom skillnader i resultat beroende på elevernas bakgrund. Elever vars föräldrar har som högst gymnasieutbildning eller utländsk bakgrund når inte i lika stor utsträckning godkänt i alla ämnen som elever vars föräldrar har en högre utbildning eller svensk bakgrund. Skillnaderna finns trots att alla elever är födda i Sverige och har genomgått grundskolan, samt haft tillgång till förskola och förskoleklass.

Nämndens strategi för att nå målet

Kontinuerlig analys av skillnader och likheter i resultat: I nämndens systematiska kvalitetsarbete läggs särskilt fokus på att följa utvecklingen när det gäller skillnader och likheter i resultat mellan olika skolor.

Omfördelning av resurser: Nämnden har nyligen utvecklat en ny socioekonomisk strukturersättning för att fördela resurser efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Syftet är att bidra till ökad likvärdighet.

Regelbunden uppföljning av strukturersättningens utfall: Nämnden säkerställer att strukturersättningen bidrar till avsedd effekt genom att kontinuerligt följa hur skolorna använder resurserna och i vilken utsträckning de bidrar till att utjämna elevernas resultat mellan skolor.

Mångfald beaktas vid organisering av verksamheten: Inom den kommunala grundskolan utökas antalet skolor som erbjuder förberedelseklasser. De nya förberedelseklasserna har organiserats i skolor som ligger i olika delar av staden för att främja en allsidig elevsammansättning som stöd för en god resultatutveckling. Inom alla kommunala gymnasieskolor erbjuds introduktionsprogrammet Språkintrödn (SPRINT)

Likvärdig tillgång till utbildad och kvalificerad personal: Alla barn och elever i Uppsala kommun har rätt att gå i bra förskolor och skolor. Barn, elever och föräldrar ska kunna möta

en verksamhet av hög kvalitet oavsett vilken förskola eller skola de tillhör. Ett av nämndens uppdrag är att minska snedfördelningen vad gäller anställda förskollärare i syfte att alla barn ska ha tillgång till pedagogisk verksamhet under ledning av förskollärare varje dag. Flerspråkiga barn ska ges möjligheter att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Arbetet med modersmål inom förskolan ska utvecklas. I de kommunala skolorna organiseras så att förstelärare finns i skolor där behoven är störst.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
I det systematiska kvalitetsarbetet identifiera, analysera och identifiera utvecklingsområden för verksamheterna ur ett likvärdighetsperspektiv.	Minska skillnaderna mellan elevgrupper.	
Socioekonomisk strukturersättning för alla skolformer.	Utjämna skillnader i elevernas förutsättningar att nå målen.	Ca 300 000 tkr
Följa upp strukturersättningen, vilka åtgärder som vidtagits vid enheterna och hur dessa har bidragit till ökad måluppfyllelse.	Identifiera enheternas åtgärder och dess bidrag till ökad måluppfyllelse och en likvärdig förskola och skola.	
Organisera för en allsidig elevsammansättning för att främja en god resultatutveckling.	Höja lägstånivån vad gäller elevernas resultat.	
Söka statliga medel för kompetensutveckling för personal i förskola och skola	Höja lägstånivån vad gäller elevernas resultat.	Se mål om trygg och lärande miljö
Utveckla arbetet med modersmål inom förskolan	Svenska och modersmål används i dagliga aktiviteter	24 980 tkr

Utbildningsnämndens inriktningsmål enligt eget beslut

8. Ekonomi i balans

Utmaningar

En ekonomi i balans och som är långsiktigt hållbar är avgörande för att fortsatt kunna realisera nämndens aktiviteter och särskilda satsningar. Utmaningarna för nämnden är att inom ekonomiska ramar minska barngruppernas storlek i förskolan, säkerställa tidiga insatser i grundskolan, ha legitimerad och behörig personal, skapa volymreserver och samtidigt möjliggöra höjda lärarlöner. Därutöver ska nämnden för att möta behovet av fler förskole- och grundskolor utöka lokalkapaciteten med bibehållen eller lägre lokalkostnad/barn och elev.

Nämndens strategi för att nå målet

Följa verkställighet av åtgärder för att möjliggöra ekonomi i balans i den kommunala gymnasieskolan: Den 22 april 2015 fattade nämnden beslut om åtgärder för att möjliggöra en

ekonomi i balans för den kommunala gymnasieskolan. Nämnden följer kontinuerligt arbetet med verkställighet.

Genomlysning av tidigare politiska satsningar och utökade kostnader per skolform:

Nämnden genomlyser effekterna av tidigare politiska satsningar och i vilken mån de bidrar till att uppfylla fastställda mål för verksamheterna, samt genomlyser verksamheter som överskrider fastställd budget. Omprioriteringar inom ram görs för att säkerställa resurser till prioriterade aktiviteter. Åtgärder sätts in kontinuerligt för att motverka kostnadsdrivande effekter.

Bevaka och följa upp aktiviteter för att säkerställa bibehållen eller lägre

lokalkostnad/barn och elev: På eget initiativ och i samverkan med andra berörda nämnder och förvaltningar genomförs aktiviteter för att hålla nere lokalkostnader i verksamheten.

Aktiviteter för att säkerställa ekonomi i balans för politisk verksamhet: Nämnden ser över kostnaderna för politisk verksamhet och vidtar åtgärder för att säkerställa ekonomi i balans.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
På systemnivå hålla en volymreserv eftersom normala volymförändringar ska rymmas inom budget	Ekonomi i balans förutom eventuellt ännu inte känt flyktingmottagande
Verkställighet av nämndbeslut för ekonomi i balans inom gymnasieskola, egen regi	Ekonomi i balans 2018
Genomlysning av övriga kostnader	Identifiera eventuella möjligheter till sänkta kostnader
Månatligen följa ekonomin för egen regi alla skolformer	Identifiera eventuella behov av åtgärder
Söka statsbidrag för nyanlända	Stärka nämndens budget med statliga ekonomiska bidrag
Genomlysning skolskjutsreglementet	Eventuellt nytt reglemente och sänkta kostnader
Genomlysning av satsningar som övertagits av tidigare nämnder	Optimera resursanvändning
Genomlysning av ferieskolor	Ferieskola inom budgetram
Implementering av nya generella lokalprogram för respektive skolform	Lokalkostnad per barn och elev ska inte öka vid om- eller nybyggnation
Beredning av strategiskt lokalprogram	Lokalkostnad per barn och elev ska inte öka vid om- eller nybyggnation
Strategisk lokalplanering grundskolan	Möjliggöra att ökade volymer i grundskolan inte driver kraftigt ökade lokalkostnader
Genomlysning av politisk verksamhet	Ekonomi i balans

Kommungemensamt inriktningsmål

9. Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.

Utmaning

Utbildningsnämnden har vid sidan av sitt långsiktiga utbildningsuppdrag begränsade verktyg för att utjämna skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare. Däremot har nämnden en viktig roll att fylla i att hantera och möta barn som lever i ekonomisk utsatthet. Enligt Uppsala kommuns publicerade rapport "Ekonomiskt utsatta barn i Uppsala kommun – resurser och behov" lever drygt 10 procent av barnen i Uppsala kommun i ekonomisk utsatthet. Av rapporten framgår det att skolornas beredskap för att hantera ekonomisk utsatthet bland barn och unga tycks variera bland annat utifrån hur skolområdets socioekonomiska profil ser ut. Få svarar att de har en policy eller handlingsplan för att hantera ekonomisk utsatthet. En slutsats i rapporten är att situationen skulle kunna motivera mer övergripande riktlinjer om ekonomisk utsatthet bland barn och unga i förskola och skola.

Nämndens strategier för att nå målet

Verka för att barn och elever i förskola och skola oavsett socioekonomisk bakgrund kan delta i skolans aktiviteter: För att möta sociala och ekonomiska skillnader i barns och elevers livsvillkor har kommunfullmäktige uppdragit till nämnden att ta fram en gemensam policy för avgiftsfri skola för samtliga skolformer. Från och med höstterminen det år ett barn fyller tre år ska barnet erbjudas avgiftsfri förskola under minst 525 timmar om året. Avgiften får då bara avse den del som överstiger dessa timmar.

Grundskolan och gymnasieskolan ska vara avgiftsfri undantaget obetydliga kostnader enligt skollagen. Huvudmannen får dock besluta att gymnasieskolans elever ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. Skolornas tolkning av obetydliga kostnader varierar. Nämnden avser därför ta fram en policy för avgiftsfri förskola och skola.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Kunskapsseminarium i samverkan med den ideella föreningen barnombudsmannen.	Ökad kunskap om barn som lever i ekonomisk utsatthet	
Framtagande och implementering av policy för avgiftsfri skola.	Avgiftsfri skola	

Kommungemensamt inriktningsmål

10. Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.

Utmaning

En fungerande skolgång är en viktig skyddsfaktor för att undvika utanförskap senare i livet. Nämnden behöver skapa förutsättningar för att tidigt upptäcka och stötta barn i behov av stöd. Personalens kunskap i förskolan och i de tidiga skolåren om barns behov och fysiska, motoriska, sociala och känslomässiga utveckling behöver uppmärksammas och tas tillvara för att på ett systematiskt sätt identifiera avvikelser.

Nämndens strategi för att nå målet

Förebyggande insatser för barn i förskoleåldern: Nämnden utarbetar en sammanhållen strategi för förebyggande insatser för barn i förskoleåldern, vilket inkluderar förstärkning av föräldrarådgivning och de öppna förskolorna.

Resursenheter som stöd för barns och elevers utveckling: Resursenheterna behövs som stöd till barn som är i behov av särskilt stöd i förskolan och till elever som behöver särskilt stöd i grundskolan. För barnen och eleverna som behöver utbildning i särskilda utbildningsgrupper tas hänsyn till barnets och elevens specifika behov av stöd och till deras förutsättningar för en god utveckling.

Tydligare ansvarsfördelning mellan kommunen och landstinget: Förskolor och skolor har ett stort ansvar att möta elever med olika funktionsnedsättningar. Utbildningsnämnden har tagit fram riktlinjer för arbetsgången gällande barn/elever med koncentrations- och uppmärksamhetsstörningar i förskola och skola och deras vårdnadshavare. Riktlinjerna förtydligar samarbetet och ansvarsfördelningen mellan kommunen och landstinget vilket ökar möjligheten till förebyggande stöd för målgruppen.

Placerade barns rätt till en god utbildning: En föresats är att så långt det är möjligt arbeta med kommunens elever på hemmaplan inom de egna verksamheterna. Ibland är det nödvändigt med externa placeringar i familjehem och då måste det säkerställas att elevernas rätt till utbildning tillgodoses. När elever av olika anledningar placeras akut eller på utredning i utredningshem är det viktigt att de i vardagen ges möjlighet till en god skolgång.

Särskilda insatser för att motverka avhopp under studietiden: Förra läsåret avbröt cirka 350 elever sina gymnasiestudier. Det är angeläget att avhopp från gymnasieskolan förebyggs. Elever som avbryter sina gymnasiestudier ska snabbt kunna komma tillbaka och läsa färdigt sin utbildning vid ett nationellt program. Skolorna ges stöd i att utveckla sina arbetsätt för att öka närvaron så att färre elever överväger avhopp och eleverna som överväger avhopp behöver individuellt stöd.

Analysera möjligheterna att genomföra sociala investeringar inom nämndens ansvarsområde: Kommunstyrelsen har fattat beslut om riktlinjer för sociala investeringar. Sociala investeringar ska möjliggöra för förbättringsarbete genom metodprövning (pröva nya metoder), metodutveckling (utveckla befintliga metoder) eller social innovation (skapa nya

arbetssätt). Det handlar om att förbättra invånares hälsa eller välfärd samt skapa ett mer effektivt resursutnyttjande inom och mellan tidsperioder. Nämnden avser att analysera möjligheterna att genomföra sociala investeringar inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Förebyggande insatser i förskolan	Stärker barns förutsättningar till lärande	2 800 tkr
Resursavdelningar i förskola	Stöd för barns utveckling	14 543 tkr
Resursenheter i grundskola	Stöd för elevers utveckling	28 963 tkr
Samordning kring barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning	Bättre skolsituation för aktuell elevgrupp	
Samverkan kring familjehemsplacerade barn	Bättre skolsituation för aktuell elevgrupp	1 900 tkr
Skolgång utredningshem för grund- och gymnasieelever	Bättre skolsituation för aktuell elevgrupp	1 830 tkr
Avbrottsmottagning för avhoppade gymnasieelever	Färre avhopp från gymnasieskolan	4 000 tkr
Analysera möjligheten att ansöka om medel från kommunens avsatta resurser för sociala investeringar.	Stöd för barns och elevers utveckling	

Kommungemensamt inriktningsmål

11. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner.

Utmaning

Att skolor ligger utanför tätorten innebär svårigheter att samordna verksamheter med andra skolor och kan innebära svårighet att rekrytera behöriga lärare som kan undervisa i olika ämnen. För att hålla en god kvalitet på utbildningen behövs det även ett tillräckligt stort elevunderlag. Skolorna behöver hålla en god kvalitet och vara attraktiva, så att eleverna i närområdet väljer skolan på landsbygden och inte en skola i tätorten, då skolorna har små möjligheter att rekrytera elever från andra områden.

Nämndens strategi för att nå målet

Särskilt stöd till små och medelstora landsbygdsskolor: Nämndens nuvarande ersättning omfattar små grundskolor på landsbygden. Nämnden kompletterar inför 2016 med ersättning även till en del av de något större skolorna på landsbygden eftersom de liksom de små skolorna har mer kostsamma lösningar. För att räknas som en skola på landsbygden ska skolan vara belägen utanför Uppsala och Storvreta tätort och vara den enda skolan i orten. För

att räknas som en liten skola på landsbygden tillkommer kriteriet att skolan ska ha färre än 100 elever totalt eller färre än 20 elever i genomsnitt per årskurs.

Kompetensförsörjning pedagogisk personal: Att skolorna ligger utanför tätorten försvårar samordning vilket innebär att en strategi för att rekrytera behöriga lärare som kan undervisa i olika ämnen är ett viktigt instrument att hålla en hög kvalitet.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Satsning på landsbygdsskolor	Strukturersättningen sänks med motsvarande belopp när stöd till de större landsbygdsskolorna införs.	16 631 tkr
Rekryteringsstrategi för att få behöriga lärare	Förbättring av elevernas kunskapsresultat	

Kommungemensamt inriktningsmål

12. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.

Utmaning

Att lämna grundskolan med godkända betyg och gymnasieskolan med examen är en avgörande grund för att få ett bra vuxenliv med god hälsa. Att utjämna skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen är därmed den viktigaste utmaningen i nämndens arbete för att främja en god hälsa. Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i förskolor och skolor har stor betydelse för att möta den ökande psykiska ohälsan. Unga kvinnor är särskilt drabbade och många upplever ångslan, oro eller ångest.

Nämndens strategi för att nå målet

Säkerställa fungerande samverkan mellan landstinget och kommunen: En fungerande samverkan mellan landstinget och kommunen är viktig för att barn och elever ska få det stöd de behöver för att klara skolgången. Utbildningsnämnden medverkar i Projektet Närvårdssamverkan mellan Uppsala kommun och landstinget som syftar till att stärka samverkan runt barn och ungdomar med exempelvis sammansatt psykiatrisk och social beteendeproblematik. En politisk styrgrupp samt en projektgrupp med representanter från de båda huvudmännen har bildats för att bl.a. främja den psykiska hälsan genom förebyggande arbete och tidiga insatser där alla aktörer hos kommun och landsting gör sin del. Projektgruppen ska också ta fram ett förslag till modell för hur samverkan ska formas i praktiken.

Förebyggande arbete mot missbruk: Utbildningsnämnden har sedan flera år ett avtal med socialnämnden/ungdomsteamet om alkohol- och drogförebyggande insatser till grund- och gymnasieelever. Uppdraget innebär att arbeta med alkohol- och drogförebyggande arbete genom att identifiera och hjälpa ungdomar där misstanke finns om alkohol- och drogmisbruk. Målgruppen för Ungdomsteamets arbete är ungdomar som befinner sig i

riskzonen för missbruk eller annat destruktivt beteende. Ungdomar och/eller föräldrar kan själva kontakta Ungdomsteamet och få rådgivning och hjälp. All kontakt med Ungdomsteamet och den övriga verksamheten hos Ungdomscentrum är kostnadsfri. Finns oro från skolan om missbruk av alkohol eller narkotika hos en elev kan Ungdomsteamet erbjuda ungdomar och föräldrar råd och stödsamtal. Möjlighet finns även för ungdomar att lämna övervakade urinprover för droganalys.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Närvårdssamverkan med landstinget	Bättre stöd till barn och ungdomar med sammansatt psykiatrisk och social beteendeproblematik	
Avtal med Ungdomsteamet om drogförebyggande arbete	Minska risken att ungdomar hamnar i missbruk	1 950 tkr

Kommungemensamma inriktningsmål

13. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.
14. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.

Nämndens strategi för att nå målet

Utbildningsnämnden berörs inte direkt av målen men har en viktig roll för att främja sysselsättning genom att till exempel erbjuda en flexibel förskola och omsorg.

Flexibel förskola och omsorg: Att föräldrar ska kunna lämna sina barn till en förskoleverksamhet av hög kvalitet är en bas för Uppsalas arbetstillfällen och tillväxt. För att möta de behov som yrkesarbetande småbarnsföräldrar har erbjuds familjer extra öppethållande i de större förskolorna. Förskolor som har minst 60 barn inskrivna ska alltid hålla öppet inom ramtiden kl. 06.30-18.30 om föräldrar har behov av detta. Det finns även möjlighet för mindre förskolor som önskar tillmötesgå föräldrars behov av öppettider utöver 10 timmar per dag att göra detta och få den extra ersättning som utgår.

Omsorg erbjuds också under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Fem förskolor erbjuder omsorg till förskolebarn och skolbarn kväll, natt och helg.

Stödjande aktiviteter för ung företagsamhet: Genom ett avtal om partnerskap vill utbildningsnämnden och Ung företagsamhet i Uppsala län tillsammans ge fler elever möjlighet att på sikt att möta lärmiljöer där de kan utveckla egenskaper så som kreativitet, nyfikenhet, lust till lärande, samarbete och mod. Inom ramen för avtalet erbjuder Ung företagsamhet bl a utbildning och handledning till lärare.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Utökade öppettider i förskolan	Tillmötesgår behov hos vårdnadshavare med oregelbundna arbetstider	7 297 tkr
Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	Tillmötesgår behov hos vårdnadshavare med oregelbundna arbetstider	6 760 tkr
Avtal om partnerskap med Ung företagsamhet i Uppsala län	Fler elever stimuleras att utveckla egenskaper som främjar entreprenörskap	200 tkr

Kommungemensamt inriktningsmål

15. Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.

Utmaning

Nämndens utmaningar ligger i att främja en verksamhet med mindre klimatpåverkan och som minskar risken för exponering av hälsovådliga ämnen såsom kemikalier.

Nämndens strategi för att nå målet

Minskat matavfall i skolrestaurangerna: Att minska matsvinnet i skolrestauranger är en viktig insats för att minska klimatpåverkan. Under verksamhetsåret kommer nämnden att genomföra aktiviteter enligt beslutad avfallsplan.

Främjande av energieffektiva skolor: Nämnden ansvarar för att följa upp att renovering och nybyggnation av skolor genomförs så att energieffektiva lösningar möjliggörs på ett ekonomiskt sätt.

Uppföljning av giftfri förskola: Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2014 att genomföra ett antal åtgärder i syfte att erbjuda barn förskolor som är fria från miljögifter. Exempel på åtgärder är utbildning för personal i förskola samt inventering och utsortering av lösa inventarier och material. Utbildningsnämnden avser att följa upp arbetet 2016 och då bedöma hur arbetet ska gå vidare.

Deltagande i det kommungemensamma arbetet för att nå målet om 100 procent ekologisk mat år 2023: Att servera ekologisk mat vid skolmåltiderna är ett sätt att främja hälsosamma måltider för barn och unga, men är också angeläget utifrån målet att minska klimatpåverkan.

Kunskapsutveckling kring hållbar utveckling: En central insats för miljö- och klimatomställningen är att fler barn och unga blir medvetna om utmaningarna och ges kunskap och verktyg för att aktivt främja en hållbar utveckling. Utbildningsnämnden stödjer lärande för hållbar utveckling genom medverkan i Kompetenscentrum Uppsala lärande för Skola för hållbar utveckling (KUPP).

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Avfallspris samt information- och utbildningsinsatser till skolor	Minskat svinn och ökad medvetenhet om hållbar utveckling	
Uppföljning, energieffektiva kommunala skolor	Minskad energiförbrukning	
Uppföljning av åtgärder för giffri förskola	Underlag ges för att bedöma hur arbetet ska gå vidare	
En dialog initieras med kost och restaurang om hur avtalet för skolmåltider ska bidra till 100 procent ekologisk mat på sikt.	100 procent ekologiska livsmedel till år 2023.	
Medverkar i Kompetenscentrum Uppsala lärande för Skola för hållbar utveckling (KUPP)	Ökad miljömedvetenhet bland elever	500 tkr

Kommungemensamt inriktningsmål

16. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Målet är inte relevant för utbildningsnämnden. Nämnden arbetar med tillgänglighetsskapande åtgärder i skolan genom lokalstrategiskt program. Lokaler anpassas för de krav som finns.

Kommungemensamt inriktningsmål

17. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.

Utmaning

För att kunna ge barn och elever en god utbildning är det väsentligt att det i de olika delarna av verksamheten finns medarbetare med specifik kompetens. Det eftersträvas alltid en samordning för att skapa heltidstjänster men det är både en organisatorisk och en ekonomisk utmaning att kombinera denna samordning med kravet på att det finns medarbetare med rätt kompetens, behörighet och legitimation.

Nämndens strategi för att nå målet

Skapa en nulägesbild: Arbetet kring rätt till heltid har framför allt varit en aktualiserad diskussion inom vård- och omsorgsområdet. Utbildningsnämnden behöver få en bättre bild av omfattningen av deltidstjänster inom nämndens ansvarsområde.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Kartläggning av förekomst av deltidstjänster per skolförskolegrupp	Nuläge identifieras

Kommungemensamt inriktningsmål

18. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrens jämfört med andra arbetsgivare.

Utmaning

Kombinationen pensionsavgångar och brist på utbildade förskollärare och vissa lärargrupper är ett dilemma i Uppsala precis som i hela riket. Utbildningsnämnden ser det som en utmaning att möjliggöra höjda löner och erbjuda en god arbetsmiljö där förskollärares och lärarnas upplevelse av hög arbetsbelastning minskar, samtidigt som krav finns på effektiviseringar i verksamheten.

Nämndens strategi för att nå målet

Strategi för rekrytering och kompetensförsörjning: För att utveckla former för rekrytering och kompetensförsörjning och möta konsekvenserna av kravet på lärarlegitimation tas en strategi för kompetensförsörjning fram. Nämnden följer detta arbete som handlar om rekrytering av legitimerade och behöriga lärare i förhållande till de behov som uppstår vid pensionsavgångar och utökning av verksamheten med mottagandet av nyanlända barn. Arbetet avser också tillgången till skolledare. Genom samarbete med lärarutbildningen på Uppsala universitet så tar förskolor och skolor emot lärarstudenter, vilket ger skolor och förskolor möjlighet att skapa intresse för arbete i Uppsala kommun. Nämnden följer också det arbete med ett ”snabbspår” för nyanlända lärare som arbetsgivare och fackliga parter på nationell nivå har påbörjat.

Erbjuda karriärtjänster: Uppsala kommun har genom statliga medel möjliggjort karriärtjänster som förstelärare och lektorer. Satsningen fortgår under 2016.

Utvecklingsmöjligheter: Närheten till universitetet kan erbjuda attraktiva möjligheter att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt i arbetet. Samarbetet mellan universitetet och länets kommuner, ”Forum för samverkan” är en sådan möjlighet. I utvecklingsgrupperna samverkar lärare från universitetet med lärare i kommunerna i syfte att skapa verktyg för ett vetenskapligt förhållningssätt i undervisningen. Nämndens deltagande i nationella satsningar för att höja undervisningens kvalitet, t.ex. matematiklyftet och läslyftet, ger medarbetare möjligheter till kompetensutveckling.

Åtgärdsplaner, förskollärares och lärares arbetsbelastning: En god arbetsmiljö är viktig för att behålla och rekrytera medarbetare. Det pågår ett arbete med åtgärdsplaner för att minska förskollärares och lärarnas upplevelse av hög arbetsbelastning. Arbetet sker i samråd med de fackliga organisationerna.

Aktiv lönepolitik: Det finns de kommande åren ett stort rekryteringsbehov av behöriga förskollärare och lärare. För att stärka läraryrkets status och attraktivitet avser nämnden att fullfölja det lönepolitiska ställningstagandet om att medellönen för gruppen förskollärare, fritidspedagoger och lärare inom grund- och gymnasieskolan ska ha ökat med minst 5 000 kr under perioden 2012-2016. Nämnden analyserar vidare möjligheterna att ta del av statens lärarlönesatsning.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna	Budget, särskilda satsningar
Rekryteringsstrategi	Underlättar rekrytering	
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)	Underlättar rekrytering	1 410 tkr
Statsbidrag för förstelärare	Medarbetare ges möjlighet till karriärväg	
Samarbete med universitetet "Forum för samverkan"	Kompetensutveckling erbjuds medarbetare	Se mål om utbildningsresultat
Deltagande i statliga utvecklingsåtgärder för förskola och skola	Kompetensutveckling erbjuds medarbetare	Förändras under året
Åtgärdsplaner arbetsbelastning	God arbetsmiljö	
Statlig lärarlönesatsning	Höjda lärarlöner	1 500 mkr riket 2016
Lönepolitiskt ställningstagande	Höjda lärarlöner	53 000 tkr

Kommungemensamt inriktningsmål

19. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.

Utmaning

För att vidmakthålla kvalitet och kapacitet inom givna ekonomiska ramar kommer det bli allt viktigare att ta tillvara all den kompetens och kapacitet som kommunens medarbetare besitter.

Nämndens strategi för att nå målet

Medarbetares möjlighet att delta i utvecklingsarbete: Arbetsgivaransvaret inom nämndens ansvarsområde bärs av kommunstyrelsen. Nämnden har dock övergripande ansvar för att det sker en systematisk uppföljning och utveckling av verksamhetens kvalitet och att medarbetarnas kompetens tas till vara i detta arbete. Nämnden håller på att ta fram gemensamma ramar för detta systematiska kvalitetsarbete i alla skolformer.

Inom ramen för bl.a. samverkansavtalet hålls arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal där det både finns möjlighet att bidra till verksamhetens utveckling och att få återkoppling på sitt arbete. Medarbetarundersökningen 2016 kommer också att ge medarbetare möjlighet att uttrycka hur man ser på möjligheten att vara delaktig i verksamhetsutveckling och hur man ser på sin arbetssituation.

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Utveckling av ramar för systematiskt kvalitetsarbete	Medarbetare delaktiga i verksamhetens utveckling

Uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag i Mål och budget

Uppdrag till nämnden i Mål och budget	Nämndens åtgärder för att genomföra uppdraget	Konsekvenser av åtgärderna
Initiera HBTQ-certifiering av utbildningsverksamhet.	Två grundskolor deltar. Kostnad 400 tkr	Ökad medvetenhet om normkritik
Ta fram en gemensam policy för avgiftsfri skola för samtliga skolformer.	Fastställa rutin för avgiftsfri förskola och skola 2016 för vidare beslut 2017	Minskade negativa konsekvenser av skillnader i ekonomiska levnadsvillkor bland barn och unga. Jämlika förutsättningar att delta i skolans aktiviteter.
Utveckla samarbetet mellan huvudman och rektor för att stärka det pedagogiska ledarskapet utifrån läroplansuppdraget.	Utvecklat samarbete mellan huvudman och förskolechef/rektor genom deltagande i nationell forskningsstudie kring styrning och ledning	Stärkt styrning och ledning i förskola och skola
Ta fram mål för arbetet med att öka attraktiviteten för yrkesutbildningarna	Genomförs inom ramen för utbildningsförvaltningens uppdrag att ta fram en strategi för att öka attraktiviteten till yrkesutbildningarna.	Fler elever läser yrkesprogram
Minska snedfördelningen vad gäller anställda förskollärare i syfte att alla barn ska ha tillgång till pedagogisk verksamhet under ledning av förskollärare varje dag.	Anställa förskollärare vid nyrekrytering eller när möjlighet ges på förskolor med låg andel förskollärare	Ökad likvärdighet
Verka för att kostnader för pedagogiska lokaler per barn eller elev är oförändrade eller minskar jämfört med 2014 års nivå.	Vid ombyggnation/nybyggnation ska framtagna nyckeltalet efterföljas.	Lokalkostnadens andel av budget minskar

Uppdrag till samtliga nämnder och styrelsen

Uppdrag till nämnden i Mål och budget	Nämndens åtgärder för att genomföra uppdraget	Konsekvenser av åtgärderna
Bevaka möjligheter att söka statlig finansiering för investeringar och löpande verksamhet.	Förvaltningen upparbetar rutiner för att bevaka och söka statsbidrag via internkontrollplanen	Stärkt budget
Arbeta med jämställdhetsintegrering i all kommunal service och i den kommunala organisationen.	Handlingsplan för jämställdhetsarbete	Ökad jämställdhet

Servicenivåer

Kommungemensamt inriktningsmål

God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.

Nämndens strategi för att nå målet

Arbeta med kommungemensamma processer – en väg in

Nämndens åtgärder för att förverkliga strategin

Nämndens åtgärder	Konsekvenser av åtgärderna
Att förvaltningen i samverkan med kommunledningskontoret medverkar till kommungemensamma processer	En väg in för medborgare
Systematisk uppföljning av synpunkter och klagomål	Säkrare process för omhändertagande av synpunkter

Servicenivå	Nämndens åtgärder för att upprätthålla servicenivån	Konsekvenser av åtgärderna
Förskoleplatser	Skollagen 8 kap 14 §: När vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader.	Målsättning är att alla vårdnadshavare senast två månader före önskat placeringsdatum ska ha fått ett erbjudande (för att kunna meddela arbetsgivare, tacka ja till utbildning/kurser m m) något som man inte lyckats med inför våren 2016.
Skolplaceringar	I 10 kap 30 § skollagen regleras hur placeringen av elever i kommunala skolor ska gå till. Närhetsprincipen är en skollagsstadgad princip som ska tolkas så att en vårdnadshavares val	Inga åtgärder är nödvändiga

	<p>av skola aldrig får gå före en annan elevs rätt till en grundskola nära hemmet. Eleverna ska alltså placeras efter vårdnadshavarnas val så långt det är möjligt. Om vald skola inte har tillräckligt med plats för alla som sökt måste dock närhetsprincipen säkras för barnen. Närhetsprincipen avser närheten till skolan relativt övriga elever och relativt andra skolor.</p>	
Mottagning nyanlända	<p>Rutiner. Målsättning att eleverna ska ha gjort kartläggning 1 inom två veckor efter registrering och kartläggning 2 inom två månader efter skolstart. Skolplacering sker inom 2 dagar efter kartläggning 1 och skolstart bör kunna ske ca en vecka efter skolplacering. Målsättningen kan kräva extrapersonal vid extrem arbetsanhopning vilket i sig kräver extra ekonomiska resurser.</p>	<p>Eleverna ska snabbt ges tillgång till undervisning</p>

Statsbidrag och riktade satsningar

Statsbidrag

Verksamhet	Statsbidrag	Belopp (tkr)	Koppling till nämndens politik
Förskola	Mindre barngrupper i förskola	8 400	Mål 4 om trygg och lärande miljö
Förskola	Omsorg på obekvämtid	450	Mål 13 om utbud av arbetstillfällen
Grundskola	Lågstadiesatsningen	36 853	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Grundskola	Förstelärare	7 081	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Grundskola	Utökad svenskundervisning	900	Mål 7 om ökad likvärdighet
Grundskola	Matematikhandledare	312	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Grundskola	Läslifytet	338	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Grundskola	Skapande skola	4 000	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Grundskola	Särskilda insatser på skolområdet (SIS)	4 600	Mål 7 om likvärdighet
Grundskola	Matematiklyft (matematiklärare)	230	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Grundskola	Papperslösa	200	Mål 2 om öppenhet avseende flyktingmottagande
Gymnasieskola	Förstelärare	2 700	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Gymnasieskola	Lektor	3 700	Mål 1 om förbättrade kunskapsresultat
Samtliga	Lärlönesatsning 1 500 mnkr för riket		Mål 18 om attraktiva möjligheter och villkor
Samtliga	Flyktingmottagande preliminärt belopp	22 500	Mål 2 om öppenhet avseende flyktingmottagande
	Totalt	92 264	

Riktade satsningar i Mål och budget

Riktad satsning	Koppling till nämndens politik	Budget 2016
Förebyggande insatser i förskolan	Mål: Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter	3 600 tkr
Utökning av särskild satsning på landsbygdsskolor	Mål: Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner	5 000 tkr

Budget 2016

Nämndens driftbudget, systemstöd

Nämndens budget utgår från den budget som kommunfullmäktige beslutat i Mål och budget.

Verksamhetsområde enligt Mål och budget	Budget KF (tkr)	Budget 2016 (tkr)			
	Kommunbidrag 2015	Kommunbidrag 2016	Taxor och avgifter	Övriga intäkter	Kostnader
1 Politisk verksamhet	1 785	2 322	0	0	2 322
4 Pedagogisk verksamhet					
Förskola	1 328 942	1 374 521	121 100	37 339	1 532 960
Grundskola, F-9, inkl fritidshem	2 036 793	2 183 928	59 150	52 505	2 295 583
Grundsärskola	77 457	82 772	0	6 470	89 242
Gymnasieskola	656 794	663 177	0	172 033	835 210
Gymnasiesärskola	50 975	52 251	0	12 944	65 195
TOTALT	4 152 746	4 358 971	180 250	281 291	4 820 512

Totala intäkter uppgår till 4 820,5 mnkr och budgeterat resultat är noll. Generellt har kommunbidraget räknats upp med en prisuppräkning på 3,1 procent utifrån befolkning inom respektive verksamhetsområde därefter har ramen justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav på verksamheterna med 1 procent. Kommunbidraget har ökat med 206 mnkr. Nämnden har erhållit ett utökat kommunbidrag med 29 mnkr för ökade kostnader för de kommungemensamma staberna. Inom grundskolan sker en stor elevtalsökning med 903 elever enligt mål och budget.

I nämndens budget finns en stor osäkerhet om hur många nyanlända som kommer 2016. Detta innebär en stor resultatrisk i budgeten.

Budget 2016 - Politisk verksamhet

Inom politisk verksamhet redovisas kostnader för nämnden såsom arvoden, utbildningar och övriga nämndkostnader.

Politisk verksamhet	Budget 2016 (tkr)	Prognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Kommunbidrag	2 322	1 785
Summa intäkter	2 322	1 785
Kostnader		
Nämndverksamhet, arvoden	2 216	2 100
Övriga kostnader	106	205
Summa kostnader	2 322	2 305
RESULTAT	0	-520

Föregående års kommunbidrag är höjt med 2,1 procent. Utöver detta har nämndens tillförts 0,5 mnkr i utökat kommunbidrag från kommunfullmäktige. Kostnaden för fasta arvoden uppgår till 1,3 mnkr. I budgeten föreslås att ledamöter och ersättare medges 8 timmar för verksamhetsbesök/utbildning per år, en minskning av antal timmar mot tidigare beslut och en konsekvens av snäva ramar för politisk verksamhet.

Budget 2016 - Förskoleverksamhet

Nämndens ansvarsområde omfattar allmän förskola, förskola och öppen förskola, samt annan pedagogisk omsorg, såsom familjedaghem, flerfamiljssystem eller familjenätverk.

Förskoleverksamhet	Budget 2016 (tkr)	Prognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter	121 100	118 800
Statsbidrag	33 560	32 246
Kommunbidrag	1 374 521	1 328 942
varav riktade satsningar	6 000	0
Övriga intäkter	3 779	4 232
Summa intäkter	1 532 960	1 484 220
Kostnader		
Förskola, egen regi	979 623	956 750
Förskola, fristående	514 333	504 812
Vårdnadsbidrag	2 400	6 590
Övriga kostnader	36 604	21 848
Summa kostnader	1 532 960	1 490 000
RESULTAT	0	-5 780

Kommunbidraget per barn har ökat med 1,7 procent exklusive riktad förstärkning eller med 2,2 procent inklusive förstärkning. Ökningen är justerad med förändring av redovisning av kommungemensam stabskostnad som överförts till nämnden som ett ökat kommunbidrag med 9 mnkr. Justering har även gjorts med 11 mnkr som avser riktat statsbidrag för kvalitetspengar i förskolan som från och med 2016 ingår i kommunbidraget. Kvalitetspengar har tidigare gått direkt till nämnden och inte ingått i kommunbidraget. I mål och budget 2016 görs en politisk förstärkning med 6 mnkr för utveckling av förskolan

Utbildningsnämnden tog beslut i november 2015 om att minska antalet timmar i förskolan för barn till föräldralediga eller arbetsökande från 30 timmar till 20 timmar per vecka. De nya reglerna träder i kraft 1 augusti 2016. Minskningen möjliggör att mer resurser kan gå till verksamheterna och att antalet barn i barngrupperna kommer att minska under en stor del av dagen. Förändringen kommer att ha en positiv effekt i budgeten med cirka 11 mnkr eftersom ersättningsnivån till förskolorna minskar till den lägre nivån för dessa barn.

I budgeten finns avsatt 2,8 mnkr för politisk satsning på öppen förskola och TripleP som är ett program för föräldravägledning inom förskolan.

Ersättningen för grundbelopp till förskola och familjedaghem har höjts med 2,2 procent och ersättningen för strukturstöd, öppen förskola samt extra öppethållande har höjts med 1,7 procent. Övriga ersättningar är oförändrade jämfört med föregående år.

Förskoleverksamhet	Mål och budget 2016	Budget UBN 2016	Prognos 2015
Nettokostnad totalt, tkr *)	1 374 521	1 372 121	1 337 334
Antal barn	11 186	11 206	11 175
Nettokostnad per barn, tkr	122,9	122,4	119,7

*) Nettokostnad för 2015 är justerad med 9 202 tkr för stabskostnad för rättsvisande jämförelsesiffror mellan åren

Nämnden har i sin budget för 2016 antagit en volym om 11 206 barn vilket är 20 fler än vad kommunfullmäktige angivet i budgetförutsättningarna för beräkning av kommunbidrag. Den högre volymen motsvarar en ökad kostnad med **2,4 mnkr**.

Kostnad för vårdnadsbidraget kvarstår även 2016 och uppgår till 2,4 mnkr. Nämnden erhåller från 2016 inget kommunbidrag för att finansiera vårdnadsbidraget utan finansierar det inom förskoleverksamheten.

Egen regi kommer att ta tre nya förskolor i drift under 2016, Trasthagens förskola i Sunnersta, Skogstorpets förskola i Lindbacken och Tunaparkens förskola i Svartbäcken. Under våren 2016 kommer Polacksbackens förskola återigen öppnas upp med 6 avdelningar för att möta den stora efterfrågan på förskoleplatser som finns i de centrala delarna av Uppsala.

I budgeten görs antaganden om volymer. En osäkerhet är hur stor ökningen av nyanlända kommer att bli 2016. En post på 1,8 mnkr finns avsatt för budget- och volymreserv.

Budget 2016 - Grundskoleverksamhet

Nämndens ansvarsområde omfattar förskoleklass, grundskola och fritidshem.

Grundskoleverksamhet	Budget 2016 (tkr)	Prognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter	59 150	55 330
Statsbidrag	36 975	35 937
Kommunbidrag	2 183 928	2 036 793
varav riktade satsningar	4 000	0
Interkommunal ersättning	15 530	16 190
Summa intäkter	2 295 583	2 144 250
Kostnader		
Grundskola, egen regi	1 755 616	1 660 117
Grundskola, fristående	408 018	389 540
Skolskjuts	75 836	72 731
Övriga kostnader	56 113	38 047
Summa kostnader	2 295 583	2 160 435
RESULTAT	0	-16 185

Kommunbidraget per elev har ökat med 1,8 procent inklusive riktad förstärkning med 4 mnkr. Ökningen är justerad med förändring av redovisning av kommungemensam stabskostnad som överförs till nämnden som ett ökat kommunbidrag med 14,7 mnkr.

Ersättning per elev för grundbelopp och modersmålsstöd har höjts med 1,7 procent och strukturersättning har höjts med 1,9 procent och motsvarar cirka 7,7 procent av kommunbidraget, Ersättningen för tilläggsbelopp är oförändrad jämfört med föregående år.

Utbildningsnämnden ger utöver grundbelopp, strukturersättning och tilläggsbelopp extra ersättning till skolor på landsbygden. Anledningen till detta är att Uppsalas landsbygd ska ges förutsättning att vara en levande bygd där barnen ska kunna gå i en närbelägen grundskola. Utbildningsnämnden har beslutat att ersättningen för 2016 utgår till samtliga landsbygdsskolor som uppfyller de beslutade kriterierna. Ersättning utgår till små landsbygdsskolor med 11,3 mnkr och till medelstora skolor på landsbygden med 5,3 mnkr.

I budgeten finns avsatt medel för HBQT certifiering och simskola som drivs av Tjejers rätt i samhället (TRIS).

Grundskoleverksamhet	Mål och budget 2016	Budget UBN 2016	Prognos 2015
Nettokostnad totalt, tkr *)	2 183 928	2 183 928	2 067 691
Antal elever	22 634	22 767	21 896
Nettokostnad per elev, tkr	96,5	95,9	94,4

*) Nettokostnad för 2015 är justerad med 14 713 tkr för stabskostnad för rättsvisande jämförelsesiffra mellan åren

Nämnden har i sin budget för 2016 antagit en volym om 22 767 elever vilket är 133 fler än vad kommunfullmäktige angivet i budgetförutsättningarna för beräkning av kommunbidrag. Elevtalsökning beror framför allt på att antal nyanlända som behöver en grundskoleplats har ökat under hösten. I budgeten finns högre ersättning med 5,4 mnkr från Migrationsverket upptagen jämfört med prognos för 2015

I budgeten görs antagen om volymer. En stor osäkerhet är hur hög ökningen av nyanlända kommer att bli 2016. En post på 1,8 mnkr finns avsatt för budget- och volymreserv.

Budget 2016 – Grundsärskola

Nämndens ansvarsområde omfattar alla Uppsala kommuns elever som har behov/beslut om grundsärskola oavsett huvudman.

Grundsärskola	Budget 2016 (tkr)	Prognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Statsbidrag	920	770
Kommunbidrag	82 772	77 457
varav riktade satsningar	0	0
Interkommunal ersättning	5 360	5 370
Summa intäkter	89 052	83 597
Kostnader		
Grundsärskola, egen regi	53 104	53 083
Grundsärskola, fristående	17 583	12 834
Skolskjuts	14 270	13 500
Övriga kostnader	4 095	2 820
Summa kostnader	89 052	82 237
RESULTAT	0	1 360

Grundsärskolan har tilldelats 82,8 mnkr i kommunbidrag för år 2016. Kommunbidraget baseras på 170 elever, en ökning med 10 elever från föregående år.

Ersättningen för verksamhet vid grundsärskola och fritidshem för barn i grundsärskola består av grundbelopp och vid bedömt behov tilläggsbelopp. Grundbeloppet har räknats upp med

1 procent för 2016.

Grundsärskola	Mål och budget 2016	Budget UBN 2016	Prognos 2015
Nettokostnad totalt, tkr *)	82 772	82 772	76 654
Antal elever	170	170	160
Nettokostnad per elev, tkr	486,9	486,9	479,1

Antal elever inom grundsärskola förväntas öka något under 2016 från 160 elever till 170 elever vilket är samma volym som antas i mål och budget.

I budgeten finns en budget- och volymreserv på **1,3** mnkr.

Budget 2016 - Gymnasieskola

Gymnasieskola	Budget 2016 (tkr)	Prognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Statsbidrag	21 883	19 800
Kommunbidrag	663 177	656 794
varav riktade satsningar	0	0
Interkommunal ersättning	150 000	159 339
Övriga intäkter	150	154
Summa intäkter	835 210	836 087
Kostnader		
Gymnasieskola, egen regi	582 246	631 470
Gymnasieskola, fristående i U-a	148 206	151 240
Gymnasieskola, i annan kommun	26 400	26 400
Skolskjuts	22 050	0
Övriga kostnader	56 308	45 532
Summa kostnader	835 210	854 642
RESULTAT	0	- 18 555

Kommunbidraget är uppräknat med 0,5 procent per elev. På grund av för höga programpriser 2015 sänks den genomsnittliga programersättningen med 2,2 procent 2016. En översyn av delindexvärdena i programpriserna har medfört att de lokal- och utrustningsintensiva yrkesprogrammen räknats upp samtidigt som priserna för de högskoleförberedande programmen och övriga yrkesprogram räknats ner med mer än den genomsnittliga sänkningen per elev.

Uppsalas priser stämmer därmed mer överens med riksprislistan samt med den prisbild som råder i Stockholm.

Andelen av kommunbidraget som går till strukturstöd är oförändrat 5 procent.

Gymnasieskola	Mål och budget 2016	Budget UBN 2016	Prognos 2015
Nettokostnad totalt, tkr *)	663 177	663 177	679 808
Antal elever	6 253	6 281	6 347
Nettokostnad per elev, tkr	106,1	105,6	107,1

*) Nettokostnad för 2015 är justerad med 557 tkr för stabskostnad för rättsvisande jämförelsesiffra mellan åren

Den budgeterade elevvolymen är något högre än vad som beräknats i Mål och budget. I budgeten ingår en volymreserv om 3,8 mnkr för normal volymförändring. Någon reserv för den förväntade ökningen av nyanlända elever är inte avsatt i budget.

Budget 2016 – Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskola	Budget 2016 (tkr)	Prognos 2015 (tkr)
Intäkter		
Statsbidrag	585	598
Kommunbidrag	52 251	50 975
varav riktade satsningar	0	0
Interkommunal ersättning	12 359	13 582
Summa intäkter	65 195	65 155
Kostnader		
Gymnasiesärskola, egen regi	45 865	48 851
Gymnasiesärskola, fristående	10 097	10 317
Skolskjuts	6 400	6 250
Övriga kostnader	2 833	2 557
Summa kostnader	65 195	67 975
RESULTAT	0	-2 820

Gymnasiesärskolan tilldelas 52,2 mnkr i kommunbidrag för år 2016. Utöver kommunbidraget har gymnasiesärskolan 13,8 mnkr i intäkter för interkommunal ersättning och 0,6 mnkr i statsbidrag.

Ersättningen för verksamhet vid gymnasiesärskolan består av grundbelopp i form av ett programpris (ersättning/elev) och till fristående gymnasiesärskolor även tilläggsbelopp vid bedömt behov. Programpriset är sänkt med 2,5 procent för 2016.

Gymnasiesärskola	Mål och budget 2016	Budget UBN 2016	Prognos 2015
Nettokostnad totalt, tkr *)	52 251	52 251	54 146
Antal elever	95	98	103
Nettokostnad per elev, tkr	550,0	533,2	525,7

*) Nettokostnad för 2015 är justerad med 351 tkr för stabskostnad för rättvisande jämförelsesiffra mellan åren

Antal elever fortsätter att minska. Budgeten baseras på 98 elever inom gymnasiesärskolan vilket är 3 fler elever än i mål och budget. Kostnaden i budget för skolskjutsar och taxivårdar är väldigt försiktig och därför väldigt osäker. I nämndens budget finns inga reserver för volymavvikelse.

Nämndens budget 2016 – egen regi

Delverksamhet (tkr)	Volym	Antal årsarbetare	Intäkter	Kostnader	Budgerat resultat 2016
Förskola	7 429	1 400	968 799	968 799	0
Grundskola; F-9, särskola och fritidshem	18 630	2 250	1 890 000	1 890 000	0
Gymnasieskola, särskola och vuxenutbildning	6 341	780	740 000	795 000	-55 000
<i>varav vuxenutbildning</i>	<i>0</i>	<i>75</i>	<i>66 000</i>	<i>65 500</i>	<i>500</i>
Individstöd	--	248	145 323	145 323	0
Förvaltningsledning	--	--	0	-55 000	55 000
Totalt egen regi	32 400	4 678	3 744 122	3 744 122	0

Inom förskola och grundskola finns reserver budgeterade för att kunna hantera förändringar. I april 2015 fattade nämnden beslut om åtgärder och strategier för att stärka ekonomin inom gymnasieskolan och öka måluppfyllelsen. Verksamhetens fokus är att verkställa fattat beslut och under år 2018 beräknas ekonomin vara i balans. KF:s formella krav på nämnden är en ekonomi i balans, vilket innebär att det finns ett effektiviseringskrav på 55 mnkr.

I avdelningen Individstöd ingår modersmålsstöd, språkskola, konsultativt stöd samt central elevhälsa och arbetar inom alla skolformer. Utöver detta ingår även de kommungemensamma funktionerna antagning, myndighet samt samlad vägledning.

Volymer totalt samt egen regi

Verksamhet	Systemstöd totalt antal Uppsala barn/elever hemkommun			Egen regi		
	Budget 2016	Prognos 2015	Diff	Budget Totalt antal elever 1)	Prognos Totalt antal elever 1)	Diff
Förskola	11 186	11 175	11	7 429	7 357	72
Grundskola F-9	22 634	21 896	738	18 630	17 763	867
Grundsärskola	170	160	10		145	-145
Gymnasieskola	6 253	6 347	-94	6 227	6 313	-86
Gymnasiesärskola	95	103	-8	114	122	-8

1) volymer egen regi är inklusive elever från andra kommuner

Nämndens investeringar inklusive egen regi

(mnr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Investeringsram enligt Mål och budget	44	44	44	44
Överförda medel från föregående år (prognos)	0	0	0	0
Total investeringsram	44	44	44	44

Samtliga investeringar härrör till egen regi och avser inventarier i samband med renoveringar och nybyggnationer. IT-investeringar uppgår till 22,7 mnr 2016 och där datorer till verksamheten är en stor post. Investeringsbehovet för 2016 är 10 mnr högre än investeringsramen och är kopplat till lokalförändringar och högre volymer. Behovet för 2017 överstiger ramen med 32 mnr, 2018 30 mnr och 2019 16 mnr. IT-investeringarna är drygt 20 mnr per år.

Bilaga 1 Nämndens plan för uppföljning 2016

Inledning

Denna uppföljningsplan är en bilaga till [namn på nämnden] verksamhetsplan 2016. Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.

Syfte

Resultatet av uppföljningsarbetet är en viktig del av nämndens underlag för lärande och beslut. Uppföljningen blickar bakåt för att analysera vad som har blivit gjort och blickar framåt för att bedöma vad som återstår att göra. Uppföljningen strävar efter att visa i vilken utsträckning

- medborgarna i Uppsala kommun är nöjda med de förutsättningar och den service som erbjuds inom nämndens ansvarsområden,
- nämnden följer de krav som staten och kommunfullmäktige ställer på nämnden för att öka genomslaget för politiskt fattade beslut,
- nämnden följer verksamhetsplanen och vilka resultat som de valda strategierna leder till, samt
- effektiviteten och kvaliteten på det arbete som utförs kan förbättras.

Förhållningssätt kring uppföljning

- Uppföljningen är en del av nämndens styrning och utgår därför från de mål och uppdrag som nämnden ska genomföra.
- Uppföljningsarbetet har en ambitionsnivå som innebär att nyttan av uppföljningen antas överträffa kostnaden, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen utgår från tydliga nulägesbeskrivningar. Det är en förutsättning för att kunna beskriva förändring och utveckling.
- Beskrivningen av utvecklingen utgår från tillförlitliga och dokumenterade källor. Så långt möjligt eftersträvas mätbarhet i uppföljningen.
- Information och data ska brytas ned och analyseras för att upptäcka skillnader mellan olika grupper, exempelvis kvinnor/män (obligatoriskt), barn/unga/vuxna, bostadsområden, och så vidare.

Nämndens uppföljning

Nämnden årshjul är grunden för en systematisk uppföljning, analys och återkoppling utifrån nationell styrning och utifrån styrning genom åtgärder i nämndens verksamhetsplan.

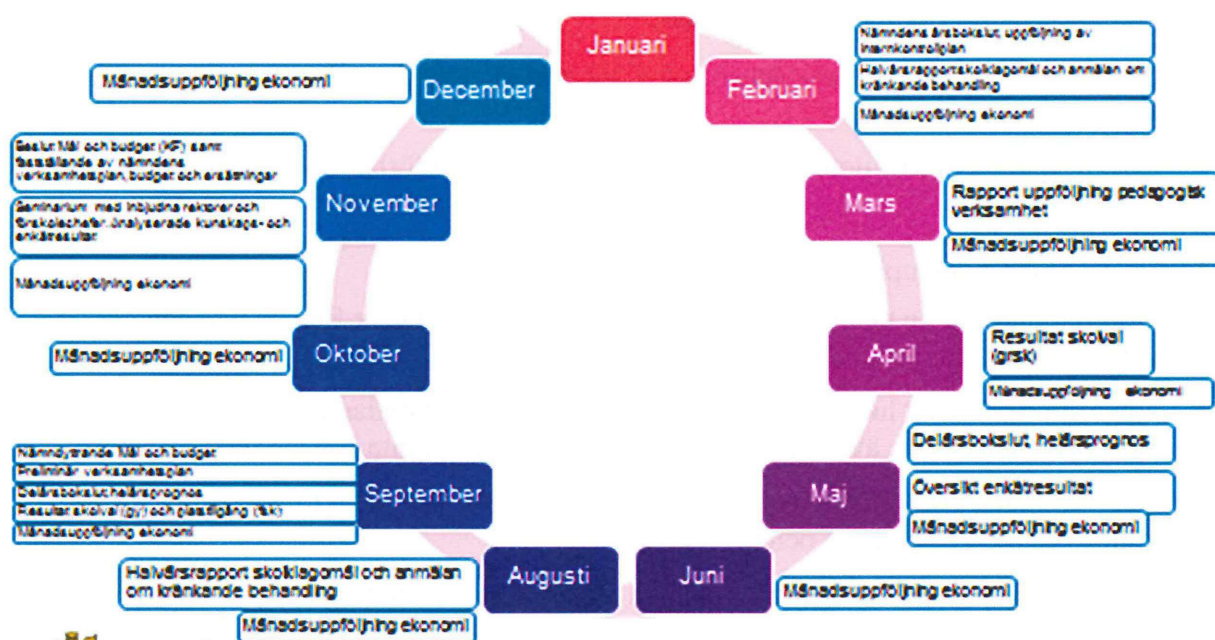
Vid vilken tidpunkt uppföljningar rapporteras till nämnden beskrivs i årshjulet, exempelvis i samband med delårsuppföljningen i april, delårsboksavslutet i augusti eller årsboksavslutet.

Avvikelse eller brister som framkommer i uppföljningar bildar underlag för nämndens fortsatta prioriteringar.

Uppföljning av avtal sker genom planerade genomlysningar av utförare vilket beskrivs i verksamhetsplanen vid nämndens åtgärder.

Förvaltningen har regelbunden uppföljning av egenregin avseende kvalitet, ekonomi och attraktiv arbetsgivare och genomför regelbundet tillsyn av fristående förskolor och genomför särskild tillsyn utifrån synpunkter och klagomål.

Nämndens årshjul – systematiskt kvalitetsarbete

Nämndens årshjul	
Januari	
Februari	<p>Nämndens årsbokslut (föregående kalenderår) inklusive uppföljning av internkontrollplan Rapportering ekonomi och samtliga kvalitetsindikatorer. Nämndens analys av satsningar <i>Källor: Nationell statistik och kommunens egna uppföljningar. Jämförelser med nätverkskommuner (R8) och likhetsutsökta kommuner (SKL/Kolada)</i></p> <p>Halvårsrapport skolklagomål och anmälan om kränkande behandling <i>Källor: DokÅ samt Skolinspektionen och Barn och elevskyddsombudet (BEO)</i></p> <p>Ekonomisk månadsuppföljning</p>
Mars	<p>Rapport uppföljning av pedagogisk verksamhet Analys av föregående läsår Innefattar både huvudmanna- och hemkommunperspektiv Jämförelser med nationella resultat (+ R8 och likhetsutsökta kommuner) Diskussion utifrån forskning och rapporter (Exempel: Skolinspektionens kvalitetsgranskningar) Innefattar också förskolans uppföljning utifrån kvalitetsrapport 2014 Helårsrapport skolklagomål och anmälan om kränkande behandling</p> <p>Ekonomisk månadsuppföljning</p>
April	<p>Resultat skolval grundskola Söktryck, placeringar respektive fristående skolor <i>Källa: Kommunens antagning</i></p> <p>Ekonomisk månadsuppföljning</p>
Maj	<p>Delårsbokslut och helårsprognos Ekonomi</p> <p>Övergripande resultat elev- och föräldraenkät Skolformsvis resultat Könsuppdelad statistik Trender över tid <i>Källa: kommunens egen uppföljning</i></p> <p>Ekonomisk månadsuppföljning</p>
Juni	Ekonomisk månadsuppföljning
Juli	
Augusti	<p>Halvårsrapport skolklagomål och anmälan om kränkande behandling <i>Källor: DokÅ samt Skolinspektionen och BEO</i></p> <p>Ekonomisk månadsuppföljning</p>
September	<p>Nämndyttrande Mål och budget Inspel rörande mål och indikatorer</p> <p>Preliminär verksamhetsplan Nämndens strategier för att nå målen</p>

	<p>Nämndens indikatorer</p> <p>Delårsbokslut och helårsprognos Ekonomi och kvalitetsindikatorer gällande enkätresultat Resultat skolval gymnasieskola Söktryck, fördelning mellan program Gymnasieskolan fördelning mellan program <i>Källa: kommunens antagning</i></p> <p>Platstillgång över året förskola <i>Källa: kommunens antagning</i></p> <p>Ekonomisk månadsuppföljning</p>
Oktober	Ekonomisk månadsuppföljning
November	<p>Beslut Mål och budget (KF) Fastställande av verksamhetsplan, budget och ersättningar Nämndens indikatorer, uppföljningsplan med tidpunkt för uppföljning. Seminarium med inbjudna rektorer och förskolechefer Seminariet föreslås utgå från huvudmannaperspektiv med analyser gällande både enkät- och kunskapsresultat (nationella jämförelser möjliga för grsk åk 9) Inbjudna förskolechefer och rektorer (förslag) Förskolechefer: piloter som arbetat med kriterier för att mäta barns utveckling och lärande Grundskolerektorer: som praktiskt arbetat med jämförelser mellan den egna och andra skolors resultat Gymnasierektorer: som praktiskt arbetat med betygsprognoser för hur många som når examen.</p> <p>Ekonomisk månadsuppföljning</p>
December	Ekonomisk månadsuppföljning

Ekonomisk uppföljning

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per april och i delårsbokslut per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder. En helårsprognos per verksamhetsområde och delverksamhet görs per april och per augusti.

Nämnden har ekonomiska indikatorer per verksamhet. Volymer barn och elever följs upp och redovisas till nämnden månadsvis. Per tertial redovisas nyckeltal kopplat till antal barn/elever och pedagogisk personal, lokalkostnad per barn/elev samt övriga kostnader.

Uppföljning av jämställdhetsarbetet

Alla indikatorer i nämndens verksamhetsplan är så långt möjligt könsuppdelade. Nämnden följer upp sina åtgärder i verksamhetsplanen som syftar till att förbättra jämställdheten på samma sätt som alla andra åtgärder i verksamhetsplanen. Detta innebär att nämnden har integrerat jämställdhetsperspektivet i såväl styrningen i verksamhetsplanen som i uppföljningen av den.

Inriktningsmål

Utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens inriktningsmål				Medansvarig nämnd			
1. Utbildningsresultaten ska förbättras				AMN			
Indikatorer	Nuvärde (2014)			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel elever med behörighet till yrkesprogram i gymnasieskolan efter avslutad grundskola (Lägeskommun)	93	90	91	86	Öka	Ökande	Årsbokslut 2016
Andel elever med behörighet till naturvetar- och Teknikprogrammet i gymnasieskolan efter avslutad grundskola. (Lägeskommun)	90	86	88	83	Öka	Ökande	Årsbokslut 2016
Genomsnittligt meritvärde för flickor och pojkar i grundskolans årskurs 9.	239	216	213	213	Öka	Ökande	Årsbokslut 2016
Andel elever ej godkända i alla ämnen, med minst E i alla ämnen respektive med minst B i alla ämnen (eller motsvarande) (kommunala grundskolor)							November 2016
Andel gymnasieelever med examen inom tre år.	70	60	65	65	Öka	Nytt mått	Årsbokslut 2016
Andel gymnasieelever som avslutat sina gymnasiestudier inom fyra år (examen/studiebevis)							Årsbokslut 2016
Andel gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet och högskola, högskoleförberedande program	94	90	92	91	Öka	Svagt minskande	Årsbokslut 2016
Andel grundskoleelever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9	86	81	83	77	Öka	Ökande	November 2016
Andel förskolor som utvecklat barnens förmågor och intressen inom språk, matematik, teknik och naturvetenskap som beskrivs i läroplanen		.	.	.	Öka		Årsbokslut 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete för alla skolformer. Uppföljning, analys och återkoppling av resultat på alla nivåer; politisk nivå, förvaltningsnivå samt förskolor och skolor	Uppföljning av att det finns ett fungerande system för uppföljning, analys och återkoppling						Årsbokslut 2016
Utvecklat samarbete mellan huvudman och förskolechef/rektorer genom deltagande i nationell forskningsstudie kring styrning och ledning	Avstämning vid årets slut						Årsbokslut 2016
Nationellt matematiklyft och läsflyt	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Årsbokslut 2016

Regionala utvecklingsgrupper i Forum för samverkan (FoSam)	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Söker statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan och för mindre grupper i lågstadiet	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Digitalt läxstöd i form av LXCoach	Genomlysning av verksamheten 2016	Årsbokslut 2016
Ferie- och sommarskola grundskola	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Undervisning matematik för särbegåvade elever	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Sommargymnasium	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Skolbibliotek	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Skapande skola	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016

Utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens inriktningsmål

2. Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.

Medansvarig nämnd
AMN

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Ensamkommande asylsökande barn, antal per 1000 inv.	-	-	0,37	0,55	Öka	-	Årsbokslut 2016
Antal dagar från ankomst tills dess ensamkommande barn och ungdomar går i gymnasieskolan (värde per dec).	-	-	-	-	Minska	-	Årsbokslut 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Uppföljning av implementering av utbildningsnämndens riktlinjer för mottagande av nyanlända	Uppföljningen av hur ny organisation för mottagande fungerar						Klar december 2016
Bereda fler platser för nyanlända. Anordna språkintruktionsprogram på fler gymnasieskolor.	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Årsbokslut 2016
Ersättning för nyanlända; förskola, förskoleklass, grundskola och grundsärskola	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Årsbokslut 2016

Utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens inriktningsmål					Medansvarig nämnd		
3. Segregationen ska minska.					AMN		
Indikatorer	Nuvärde (2013)			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel gymnasieelever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning	72	70	71	66	Öka	Stabil	Årsbokslut 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete och en socioekonomisk resursfördelning.	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						November 2016
I den kommunala grundskolan bereda platser för nyanlända på fler ställen. Förstelärare finns på skolor där behoven är störst. Anordna språkintrödningsprogram i alla kommunala gymnasieskolor.	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Årsbokslut 2016
Läxstöd och integration ESMeralda	Genomlysning av verksamheten under 2016						Årsbokslut 2016
Uppföljning av skolvalet	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						September 2016

Utbildningsnämndens inriktningsmål							
4. Alla barn och unga garanteras en trygg och lärande miljö och elever med behov av stöd ges möjlighet till tidiga insatser.							
Indikatorer	Nuvärde (2015)			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel förskolor som utvecklat barnens förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler							November 2016
Andel elever som känner sig trygga i skolan, grundskolans åk 5.	93	93	93	94	Öka	Svagt minskande	November 2016
Andel elever som känner sig trygga i skolan, grundskolans åk 8.	91	91	91	93	Öka	Stabil	November 2016
Andel elever som känner sig trygga i skolan, gymnasieskolans åk 2.	94	94	94	-	Öka	Stabil	November 2016
Andel föräldrar som är trygga när deras barn vistas i förskolan.	98	97	97	-	Öka	Stabil	November 2016
Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten.	86	85	86	-	Öka	Svagt ökande	November 2016
Elevers uppfattning om undervisningens kvalitet, (index 0-100), grundskolans åk 5.	87	85	86	-	Öka	Stabil	November 2016
Elevers uppfattning om undervisningens kvalitet, (index 0-100), grundskolans åk 8.	72	72	72	-	Öka	Svagt minskande	November 2016

Elevers uppfattning om undervisningens kvalitet, (index 0-100), gymnasieskolans åk 2.	76	77	76	-	Öka	Stabil	November 2016
Andel elever som har nått kravnivån för samtliga delprov i de nationella proven i årskurs 3.	77	71	74	68	Öka	Minskande	Årsbokslut 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
Minskade barngrupper i förskolan med stöd av statsbidrag	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Årsbokslut 2016
Fler lärare i lågstadiet med stöd av statsbidrag	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Årsbokslut 2016
Tillgång till specialistkompetenser inom konsultativt stöd	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						November 2016
Uppföljning av elevernas trygghet och skolmiljö samt undervisningens kvalitet via enkäter	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						November 2016
Implementering av ny struktur för uppföljning av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Varje månad En rapport per halvår och helårsrapport mars 2016
Handlingsplan för jämställdhetsarbete	Avstämning vid årets slut						November 2016
Hbtq-certifiering	Avstämning vid årets slut						Årsbokslut 2016
TRIS, delfinansiering av Ronjas simskola	Avstämning vid årets slut						Årsbokslut 2016

Utbildningsnämndens inriktningsmål**5. Barns och ungdomars delaktighet bidrar till att skolan anpassas till deras behov.**

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel elever som upplever att de är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika skoluppgifter, årskurs 5.	85	79	82	-	Öka	Ökande	November 2016
Andel elever som upplever att de är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika skoluppgifter, årskurs 8.	62	62	62	-	Öka	Ökande	November 2016
Andel elever som upplever att lärarna planerar undervisningen tillsammans med elever, årskurs 2 i gymnasiet.			58		Öka	Stabil	November 2016
Andel elever som upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter, årskurs 5.	90	88	89	87*	Öka	Stabil	November 2016
Andel elever som upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter, årskurs 8.	73	74	74	71*	Öka	Stabil	November 2016
Andel elever som upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter, årskurs 2 i gymnasiet.			79		Öka	Stabil	November 2016

Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Analysera skillnader mellan skolor och eventuell samvariation mellan delaktighet i planering och kunskapsresultat.		November 2016
Genomlysning samt nya riktlinjer för studie- och yrkesvägledning	Genomlysning görs och nya riktlinjer tas fram under 2016	Klart december 2016
Erbjuda idrottsutbildningar via Uppsala idrottsförbund	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Erbjuda möjlighet till internationellt utbyte för gymnasieelever	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Samordning av gymnasiala lärlingsutbildningar	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Att i samverkan med Uppsala elevkårer ta fram strategier för huvudmannens arbete för att öka elevernas delaktighet	Summering vid årets slut	Årsbokslut 2016

Utbildningsnämndens inriktningsmål

6. Fritidshemmen ska uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att stimulera deras utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation i en trygg miljö.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Elevernas uppfattning om fritidshemmets kvalitet (index 0-100).	85	82	84	-	Öka	Stabil	November 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
I det systematiska kvalitetsarbetet identifiera, analysera och utveckla fritidshemmets arbete i ett likvärdighetsperspektiv.	Uppföljning av att det finns ett fungerande system för uppföljning, analys och återkoppling						Årsbokslut 2016
Analysera möjligheterna att söka statsbidrag	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul						Årsbokslut 2016
Utökat erbjudande om plats i fritidshem	Avstämning vid årets slut						Årsbokslut 2016

Utbildningsnämndens inriktningsmål

7. Ökad likvärdighet ska uppnås genom att lägstanivån för elevernas kunskapsresultat i Uppsalas skolor höjs.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel skolor oavsett huvudman i Uppsala där under 80 procent av elever i årskurs 9 har uppnått målen i alla ämnen	-	-	33 (10 st.)*	-	Minska	Spretande	November 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd						Tidpunkt för uppföljning
I det systematiska kvalitetsarbetet identifiera, analysera och identifiera utvecklingsområden för	Uppföljning av att det finns ett fungerande system för uppföljning, analys och återkoppling						Årsbokslut 2016

verksamheterna ur ett likvärdighetsperspektiv.		
Socioekonomisk strukturersättning för alla skolformer.	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Följa upp strukturersättningen, vilka åtgärder som vidtagits vid enheterna och hur dessa har bidragit till ökad måluppfyllelse.	Preliminärt resultat 2017	Årsbokslut 2017
Organisera för en allsidig elevsammansättning för att främja en god resultatutveckling.	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Söka statliga medel för kompetensutveckling för personal i förskola och skola	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Utveckla arbetet med modersmål inom förskolan	Avstämning vid årets slut	November 2016

Utbildningsnämndens inriktningsmål
8. Ekonomi i balans

Indikatorer					Tidpunkt för uppföljning
	Nuvärde	Jämförvärde	Lägst i R8	Högst i R8	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	134 461	130 260	Norrköping: 120 808	Uppsala: 134 461	Årsbokslut 2016
Avvikelse redovisad kostnad och strukturårsjusterad standardkostnad förskola och skolbarnsomsorg, (andel)	-9,4	0,2	Uppsala: -9,4	Jönköping: +8,8	Årsbokslut 2016
Nettokostnad förskola, kr/invånare	5 456	5 862	Uppsala: 5 456	Eskilstuna: 6 313	Årsbokslut 2016
Lokalkostnad per barn i förskola	23 600	20 325	Eskilstuna: 16 500	Linköping: 24 900	Årsbokslut 2016
Lokalkostnad per barn i förskola, andel (%) av total utbildningskostnad per barn	18	15	Eskilstuna: 12	Linköping: 18	Årsbokslut 2016
Kostnad grundskola inkl. förskoleklass hemkommun, kr/elev	88 861	87 332	Västerås: 79 654	Linköping: 88 769	Årsbokslut 2016
Avvikelse redovisad kostnad och strukturårsjusterad standardkostnad grundskola, andel (%)	-3,6	-4,1	Västerås: -8,9	Linköping: 3,0	Årsbokslut 2016
Kostnad grundskola inkl. förskoleklass hemkommun, kr/inv 6-15 år	85 143	84 686	Västerås: 79 512	Linköping: 91 482	Årsbokslut 2016
Nettokostnad grundskola (inkl. förskoleklass), kr/invånare	8 692	9 162	Uppsala: 8 692	Linköping: 9 659	Årsbokslut 2016
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola, kr/elev	16 402	17 029	Eskilstuna: 14 716	Gävle: 19 836	Årsbokslut 2016
Lokalkostnad per elev i kommunal grundskola, andel (%) av total utbildningskostnad per elev.	18	19	Eskilstuna: 16	Jönköping: 21	Årsbokslut 2016
Kostnad grundsärskola, kr/elev	432 262	438 583	Gävle: 281 290	Eskilstuna: 625 167	Årsbokslut 2016
Nettokostnad grundsärskola, kr/inv	389	439	Linköping: 357	Västerås: 657	Årsbokslut 2016

Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	115 252	104 265	Norrköping: 98 050	Uppsala: 115 252	Årsbokslut 2016
Avvikelse redovisad kostnad och strukturårsjusterad standardkostnad gymnasieskola, andel (%)	8,2	-4,2	Norrköping: -10,6	Uppsala: 8,2	Årsbokslut 2016
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/inv 16-19 år	86 629	78 194	Jönköping: 73 521	Uppsala: 86 629	Årsbokslut 2016
Nettokostnad gymnasieskola, kr/inv	3 529	3 455	Jönköping: 3 326	Västerås: 3 588	Årsbokslut 2016
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	27 600	21 573	Örebro: 18 688	Uppsala: 27 600	Årsbokslut 2016
Lokalkostnad per elev i kommunal gymnasieskola, andel (%) av total utbildningskostnad per elev.	25	21	Norrköping: 18	Uppsala: 25	Årsbokslut 2016
Nettokostnad gymnasiesärskola, kr/inv	311	257	Eskilstuna: 157	Uppsala: 311	Årsbokslut 2016
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd				Tidpunkt för uppföljning
På systemnivå hålla en volymreserv eftersom normala volymförändringar ska rymmas inom budget	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Verkställighet av nämndbeslut för ekonomi i balans inom gymnasieskola, egen regi	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Genomlysning av övriga kostnader	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Månatligen följa ekonomin för egen regi alla skolformer	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Söka statsbidrag för nyanlända	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Genomlysning skolskjutsreglementet	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Genomlysning av satsningar som övertagits av tidigare nämnder	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Genomlysning av feriekolor	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Implementering av nya generella lokalprogram för respektive skolform	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Beredning av strategiskt lokalprogram	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Strategisk lokalplanering grundskolan	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016
Genomlysning av politisk verksamhet	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul				Årsbokslut 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd
9. Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut		Alla
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Kunskapsseminarium i samverkan med den ideella föreningen barnombudsmannen.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Framtagande och implementering av policy för avgiftsfri skola.	Avstämning vid årets slut	Klar december 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd
10. Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter		Alla
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Förebyggande insatser i förskolan	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Resursavdelningar i förskola	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Resursenigheter i grundskola	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Samordning kring barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Samverkan kring familjehemsplacerade barn	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Skolgång utredningshem för grund- och gymnasieelever i kommunal verksamhet	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Avbrottsmottagning för avhoppade gymnasieelever	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	November 2016
Analysera möjligheten att ansöka om medel från kommunens avsatta resurser för sociala investeringar.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd
11. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner		Alla
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Satsning på landsbygds-skolor	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Rekryteringsstrategi för att få behöriga lärare	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd Alla
12. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen		
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Närvårdssamverkan med landstinget	Landstingets enkät Liv och hälsa Ung	2017
Avtal med Ungdomsteamet om drogförebyggande arbete	Landstingets enkät Liv och hälsa Ung	2017

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd Alla
13. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen. 14. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag		
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Utökade öppettider i förskolan	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Avtal om partnerskap med Ung företagsamhet i Uppsala län	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd Alla
15. Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.		
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Avfallspris samt information- och utbildningsinsatser till skolor	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Uppföljning, energieffektiva kommunala skolor	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Uppföljning av åtgärder för giftfri förskola		Februari 2016
En dialog initieras med kost och restaurang om hur avtalet för skolmåltider ska bidra till 100 procent ekologisk mat på sikt.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Medverkar i Kompetenscentrum Uppsala lärande för Skola för hållbar utveckling (KUPP)	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd Alla
16. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.		
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Målet är inte relevant för utbildningsnämnden. Nämnden arbetar med tillgänglighetsskapande åtgärder i skolan genom lokalstrategiskt program		

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd Alla
17. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten		
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Kartläggning av förekomst av deltidstjänster per skolform/yrkesgrupp	Kartläggning genomförs under 2016	Klar december 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		Medansvarig nämnd Alla
18. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen jämfört med andra arbetsgivare.		
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Rekryteringsstrategi	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Statsbidrag för förstelärare	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Samarbete med universitetet "Forum för samverkan"	Avstämning vid årets slut	
Deltagande i statliga utvecklingsåtgärder för förskola och skola	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Åtgärdsplaner arbetsbelastning	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Statlig lärarlönesåtgärder	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Lönepolitiskt ställningstagande	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016

Kommunfullmäktiges inriktningsmål		
19. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade		Medansvarig nämnd Alla
Nämndens åtgärder	Uppföljning av åtgärd	Tidpunkt för uppföljning
Utveckling av ramar för systematiskt kvalitetsarbete	Uppföljning av att det finns ett fungerande system för uppföljning, analys och återkoppling	Årsbokslut 2016

Uppdrag

Uppdrag från Mål och budget till nämnden	Uppföljning av uppdrag	Tidpunkt för uppföljning
Initiera HBTQ-certifiering av utbildningsverksamhet.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Ta fram en gemensam policy för avgiftsfri skola för samtliga skolformer.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Utveckla samarbetet mellan huvudman och rektor för att stärka det pedagogiska ledarskapet utifrån läroplansuppdraget.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Ta fram mål för arbetet med att öka attraktiviteten för yrkesutbildningarna	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Minska snedfördelningen vad gäller anställda förskollärare i syfte att alla barn ska ha tillgång till pedagogisk verksamhet under ledning av förskollärare varje dag.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016
Verka för att kostnader för pedagogiska lokaler per barn eller elev är oförändrade eller minskar jämfört med 2014 års nivå.	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Bevaka möjligheter att söka statlig finansiering för investeringar och löpande verksamhet.	Följs upp i kvalitetsarbetet, se årshjul	Årsbokslut 2016
Arbeta med jämställdhetsintegrering i all kommunal service och i den kommunala organisationen.	Avstämning vid årets slut	Årsbokslut 2016

Nämndens servicenivåer

Servicenivå	Uppföljning av servicenivå	Tidpunkt för uppföljning
Förskoleplatser	Uppföljning av att plats erbjuds inom 4 månader	Årsbokslut 2016
Skolplaceringar	Uppföljning av skolvalet	September 2016
Mottagning nyanlända	Uppföljning av ny organisation för mottagande	December 2016

Statsbidrag och riktade satsningar

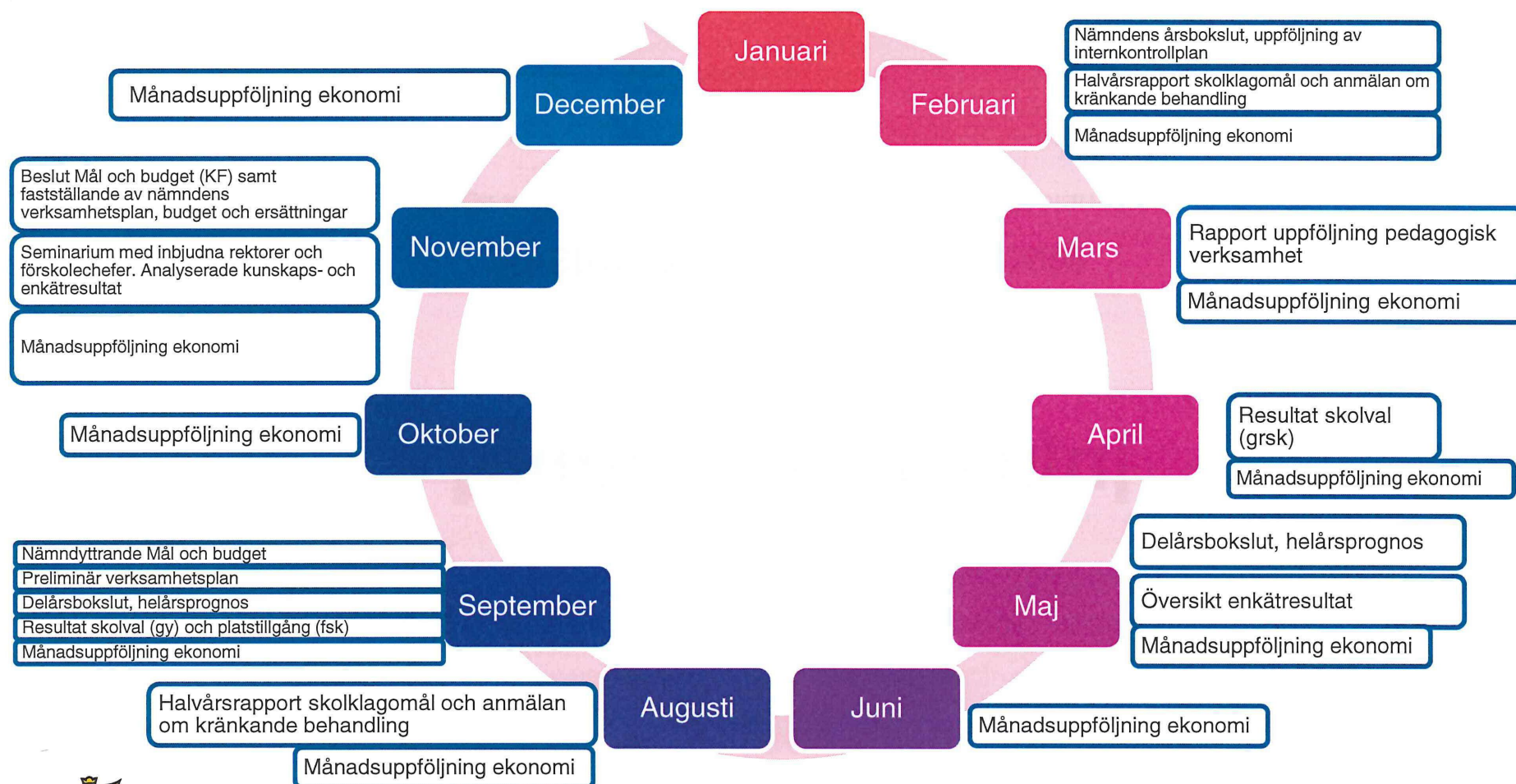
Statsbidrag	Uppföljning av statsbidrag	Tidpunkt för uppföljning
Mindre barngrupper i förskola	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Omsorg på obekvämtid	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Lågstadiesatsning	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Förstelärare, grundskola	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Utökad svenskundervisning	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Matematikhandledare	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Läsllyftet	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Skapande skola	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Särskilda insatser på skolområdet	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Matematiklyftet	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Papperslösa	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Förstelärare gymnasieskola	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Lektorer	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Lärlönesatsning	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Flyktningmottagande	Uppföljning av ekonomi och effekter	Årsbokslut 2016
Riktad satsning	Uppföljning av riktad satsning	Tidpunkt för uppföljning
Förebyggande insatser i förskolan	Summering i slutet av året	Årsbokslut 2016
Utökning av särskild satsning på landsbygdsskolor	Summering i slutet av året	Årsbokslut 2016

Nämndens årshjul

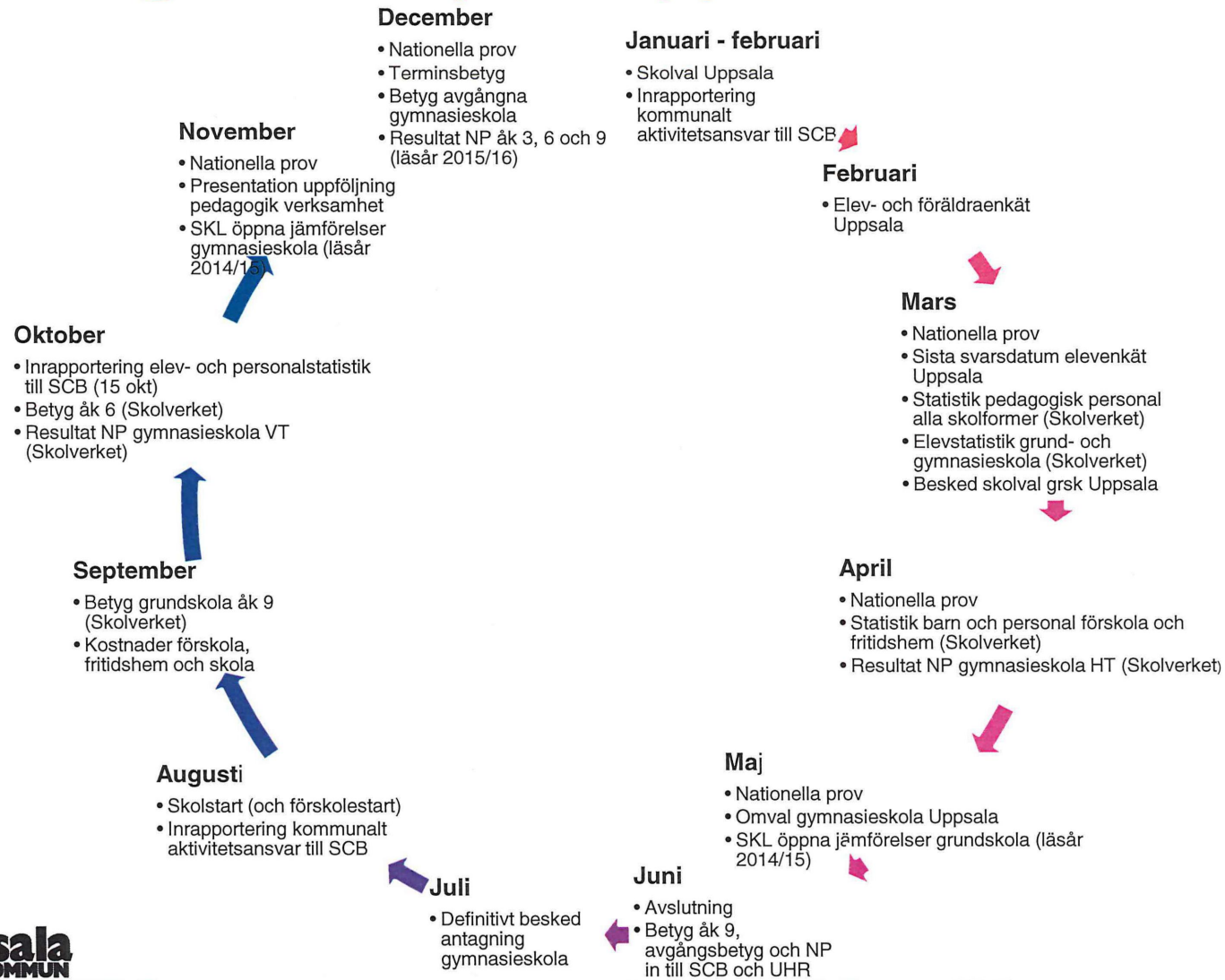
Systematiskt kvalitetsarbete

Bilaga 2 till utbildningsnämndens verksamhetsplan 2016

Nämndens årshjul – systematiskt kvalitetsarbete

Utbildningens årshjul – Uppsala 2016

Februari (24 februari 2016)

- Nämndens årsbokslut (föregående kalenderår)
  - Rapporterar ekonomi och samtliga kvalitetsindikatorer.
  - Nämndens analys av satsningar
  - Källor: Nationell statistik och kommunens egna uppföljningar. Jämförelser med nätverkskommuner (R8) och likhetsutsökta kommuner (SKL/Kolada)
  - Uppföljning av internkontrollplan
- Halvårsrapport skolklagomål och anmälan om kränkande behandling
  - Källor: DokÄ samt Skolinspektionen och BEO
- Månadsuppföljning ekonomi

Mars (30 mars 2016)

- Rapport uppföljning av pedagogisk verksamhet
  - Analys av föregående läsår
  - Innefattar både huvudmanna- och hemkommunperspektiv
  - Jämförelser med nationella resultat (+ R8 och likhetsutsökta kommuner)
  - Diskussion utifrån forskning och rapporter (Exempel: Skolinspektionens kvalitetsgranskningar)
  - Innefattar också förskolans uppföljning utifrån kvalitetsrapport 2014
  - Helårsrapport skolklagomål och anmälan om kränkande behandling
- Månadsuppföljning ekonomi

April (27 april 2016)

- Resultat skolval grundskola
  - Söktryck, placeringar kommunala resp fristående skolor
  - Källa: kommunens antagning
- Månadsuppföljning ekonomi

Maj (1 juni 2016)

- Delårsbokslut och helårsprognos
  - Ekonomi
- Övergripande resultat elev- och föräldraenkät
  - Skolformsvis resultat
  - Könsuppdelad statistik
  - Trender över tid
  - Källa: kommunens egen uppföljning
- Månadsuppföljning ekonomi

Juni (22 juni 2016)

- Månadsuppföljning ekonomi

Augusti (31 augusti 2016)

- Halvårsrapport skolklagomål och anmälan om kränkande behandling
  - Källor: DokÄ samt Skolinspektionen och BEO
- Månadsuppföljning ekonomi

September (31 aug 2016)

- Nämndyttrande Mål och budget
  - Inspel rörande mål och indikatorer
- Preliminär verksamhetsplan
  - Nämndens strategier för att nå målen
  - Nämndens indikatorer
- Delårsbokslut och helårsprognos
  - Ekonomi och kvalitetsindikatorer gällande enkätresultat (kunskapsresultat finns bara för kommunal verksamhet vid denna tidpunkt)

September fortsättning

- Resultat skolval gymnasieskola
  - Söktryck, placeringar kommunala resp fristående skolor
  - Gymnasieskolan fördelning mellan program
  - Källa: kommunens antagning
- Platstillgång över året förskola
  - Källa: kommunens antagning
- Månadsuppföljning ekonomi (presenteras vid nämndsammanträde 5 oktober 2016)

Oktober (2 november 2016)

- Månadsuppföljning ekonomi

November (30 november 2016)

- Beslut Mål och budget (KF)
- Fastställande av verksamhetsplan, budget och ersättningar
  - Nämndens indikatorer, uppföljningsplan med tidpunkt för uppföljning
- Månadsuppföljning ekonomi

November fortsättning

- Seminarium med inbjudna rektorer och förskolechefer (30 nov 2016)
  - Seminariet utgår från huvudmannaperspektiv med analyser gällande både enkät- och kunskapsresultat (nationella jämförelser möjliga för grsk åk 9)
  - Inbjudna förskolechefer och rektorer
    - Förskolechefer: piloter som arbetat med kriterier för att mäta barns utveckling och lärande
    - Grundskolerektorer: som praktiskt arbetat med jämförelser mellan den egna och andra skolors resultat
    - Gymnasierektorer: som praktiskt arbetat med betygsprognoser för hur många som når examen

December (21 december 2016)

- Månadsuppföljning ekonomi

Förslag till resultatnivåer för analyser

- Jämförelser mellan Uppsala kommun, riket och andra kommuner. 2 former av kommunjämförelser: nätverk (R8) och likhetsutsökta kommuner (Kolada/SKL)
- Övergripande skolformsnivå med könsuppdelad statistik (exempelvis meritmedelvärde och enkätresultat)
- Jämförelser mellan fristående och kommunala verksamheter
- Enhetsnivå – jämförelser mellan olika enheter för att följa upp likvärdighet (kan även innehålla könsuppdelad statistik)
- Skillnader inom enheter möjliga att göra – jämföra klasser inom samma årskurs (kommunal verksamhet)
- Ämnen – resultat i matematik över tid (matematiklyftet)

Indikatorer

Indikatorer (Utbildningsresultaten ska förbättras)	Tidpunkt för uppföljning	Källa	Jämförelser
Andel förskolor som utvecklat barnens förmågor och intressen inom språk, matematik, teknik och naturvetenskap som beskrivs i läroplanen	Årsbokslut 2016	Kommunens egen uppföljning	Kommande över tid
Andel elever med behörighet till yrkesprogram i gymnasieskolan efter avslutad grundskola	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner
Andel elever med behörighet till naturvetar- och teknikprogrammet i gymnasieskolan efter avslutad grundskola.	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner
Genomsnittligt meritvärde för flickor och pojkar i grundskolans årskurs 9.	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner
Andel grundskoleelever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner
Andel elever ej godkända i alla ämnen, med minst E i alla ämnen respektive med minst B i alla ämnen (eller motsvarande) (kommunala grundskolor)	Årsbokslut 2016	Kommunens egen uppföljning	Kommande över tid
Andel gymnasieelever med examen inom tre år.	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner
Andel gymnasieelever som avslutat sina gymnasiestudier inom fyra år (examen/studiebevis)	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner
Andel gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet och högskola, högskoleförberedande program	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner

Indikatorer

Indikatorer (Segregationen ska minska)	Tidpunkt för uppföljning	Källa	Jämförelser
Andel gymnasieelever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning.	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner

Indikatorer (Barn och ungdomars delaktighet bidrar till att skolan anpassas till deras behov)	Tidpunkt för uppföljning	Källa	Jämförelser
Andel elever som upplever att de är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika skoluppgifter, åk 5	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid
Andel elever som upplever att de är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika skoluppgifter, åk 8	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid
Andel elever som upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter, åk 5	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid (+SKL öppna jämförelser)
Andel elever som upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter, åk 8	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid (+SKL öppna jämförelser)

Indikatorer

Indikatorer (Alla barn och unga garanteras en trygg och lärande miljö och elever med behov av stöd ges möjlighet till tidiga insatser)	Tidpunkt för uppföljning	Källa	Jämförelser
Andel förskolor som utvecklat barnens förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Kommande över tid
Andel föräldrar som känner sig trygga när deras barn vistas i förskolan	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid
Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid
Andel elever som har nått kravnivån för samtliga delproven i nationella proven i årskurs 3	Årsbokslut 2016	SIRIS	R8 och likhetsutsökta kommuner
Andel elever som känner sig trygga i skolan åk 5	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid (+SKL öppna jämförelser)
Andel elever som känner sig trygga i skolan åk 8	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid (+SKL öppna jämförelser)
Andel elever som känner sig trygga i skolan gymnasieskolan åk 2	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid
Elevers uppfattning om undervisningens kvalitet (index 0-100, grundskolans åk 5)	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid
Elevers uppfattning om undervisningens kvalitet (index 0-100, grundskolans åk 8)	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid
Elevers uppfattning om undervisningens kvalitet (index 0-100, gymnasieskolans åk 2)	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid

ningen

Indikatorer

Indikatorer (Fritidshemmen ska uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att stimulera deras utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation i en trygg miljö)	Tidpunkt för uppföljning	Källa	Jämförelser
Elevernas uppfattning om fritidshemmets kvalitet (index 0-100)..	November 2016	Kommunens egen uppföljning	Över tid

Indikatorer (Ökad likvärdighet ska uppnås genom att lägstanivån för elevernas kunskapsresultat i Uppsalas skolor höjs)	Tidpunkt för uppföljning	Källa	Jämförelser
Andel skolor oavsett huvudman i Uppsala där under 80 procent av elever i årskurs 9 har uppnått målen i alla ämnen	Årsbokslut 2016	SIRIS	Kommande över tid